

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

**Možnosti financování projektů zdravotnických zařízení ze Strukturálních
fondů EU**

**Possibilities of Financing the Health Establishment Projects through EU
Structural Funds**

Student: Rostislav Uhlíř
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Blanka Mlčáková, Ph.D.

Ostrava 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Rostislav Uhlíř**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Možnosti financování projektů zdravotnických zařízení ze Strukturálních fondů EU
Possibilities of Financing the Health Establishment Projects through EU Structural Funds

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Strukturální fondy EU
3. Zdravotnická zařízení a jejich možnosti využití fondů EU
4. Postup při získávání fin. prostředků z EU
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno:

Společnost pro odbornou literaturu, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5.

GROLIG, D. *Příklady dobré praxe: úspěšné projekty strukturálních fondů EU a dotací ČR*. 1. vyd. Praha:

UniCredit Bank Czech Republic, Evropské kompetenční centrum, 2008. ISBN 978-80-254-1856-7.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Blanka Mičáková, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

PROHLÁŠENÍ

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma - Možnosti financování projektů zdravotnických zařízení ze Strukturálních fondů EU vypracoval samostatně, a že jsem řádně uvedl veškerou použitou literaturu“.

Datum: 4. 5. 2010

Podpis:

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Ing. Blance Mlčákové, Ph.D. za hodnotné rady a odborné vedení během mé práce.

Obsah

1. Úvod	1
2. Strukturální fondy EU	3
2.1 Evropská integrace a její důvody	3
2.1.1 Proces integrace v 60. letech 20. Století.....	4
2.1.2 Proces integrace v 70. letech 20. Století.....	5
2.1.3 Proces integrace v 80. a 90. letech 20. Století.....	8
2.1.4 Regionální politika Evropské unie po roce 2000.....	10
2.2 Vývoj strukturálních fondů	11
2.2.1 Strukturální fondy po reformě v letech 1988-1999	11
2.2.2 Strukturální fondy během programového období v letech 2000-2006.....	15
2.2.3 Strukturální fondy v programovém období 2007-2013.....	18
2.3 Evropský sociální fond a současnost.....	21
2.4 Evropský fond regionálního rozvoje a současnost	23
2.5 Orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu.....	25
2.6 Finanční nástroj na podporu rybolovu.....	25
2.7 Fond soudržnosti	26
3. Zdravotnická zařízení a jejich možnosti využití fondů EU	27
3.1 Operační program Životní prostředí.....	30
3.1.1 Prioritní osa 1: Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní..	31
3.1.2 Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí	31
3.1.3 Prioritní osa 3: Udržitelné využívání zdrojů energie.....	31
3.1.4 Prioritní osa 4: Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží.....	32
3.1.5 Prioritní osa 5: Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik.....	32
3.1.6 Prioritní osa 6: Zlepšování stavu Přírody a krajiny	32
3.1.7 Prioritní osa 7: Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu.....	33
3.1.8 Prioritní osa 8: Technická asistence	33
3.2 Integrovaný operační program	33

3.2.1	Prioritní osa 1a: Modernizace veřejné správy pro cíl Konvergence.....	35
3.2.2	Prioritní osa 2: Zavádění ICT v územní veřejné správě – cíl Konvergence.....	35
3.2.3	Prioritní osa 3: Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb – cíl Konvergence.....	36
3.3	Regionální operační programy.....	37
3.3.1	ROP Střední Čechy - RR regionu soudržnosti Střední Čechy.....	38
3.3.2	ROP Moravskoslezsko - RR regionu soudržnosti Moravskoslezsko.....	39
3.3.3	ROP Jihozápad- RR regionu soudržnosti Jihozápad.....	39
3.3.4	ROP Střední Morava - RR regionu soudržnosti Střední Morava.....	40
3.3.5	ROP Severozápad - RR regionu soudržnosti Severozápad.....	40
3.3.6	ROP Jihovýchod – RR regionu soudržnosti Jihovýchod.....	41
3.3.7	ROP Severovýchod – RR regionu soudržnosti Severovýchod.....	41
3.4	Operační programy Přeshraniční spolupráce.....	42
4.	Postup při získávání finančních prostředků z EU.....	43
4.1	Zateplení dětského pavilonu Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace.....	44
4.1.1	Informace o projektu „Zateplení dětského pavilonu Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace“.....	44
4.1.2	Příprava projektu „Zateplení dětského pavilonu Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace“.....	45
4.1.3	Projektový cyklus a hodnocení projektu v rámci OPŽP.....	46
4.2	Vybavení Městské nemocnice Ostrava zdravotnickou technikou.....	47
4.2.1	Informace o projektu „Vybavení Městské nemocnice Ostrava zdravotnickou technikou“.....	47
4.2.2	Příprava projektu „Vybavení Městské nemocnice Ostrava zdravotnickou technikou“.....	48
4.2.3	Projektový cyklus a hodnocení projektu v rámci ROP MS.....	49
4.3	Komparace realizovaných projektů.....	50
5.	Závěr.....	52

1. Úvod

Vznik evropské unie je výsledkem procesu integrace v Evropě, který začal již v padesátých letech dvacátého století, tedy v období po druhé světové válce. Jedná se o způsob sblížení států na úrovni, která přesahuje mezinárodní spolupráci. Proces integrace je velmi zdoluhavý, poněvadž zde figurují různé disparity mezi jednotlivými zeměmi, které postupně usilují o vstup do Evropské unie. Hlavním cílem integrační politiky je zavedení jednotného uplatňování pravidel chování v rámci celé Evropské unie. K tomu slouží různé politiky a nástroje evropské unie.

Politiky Evropské unie se zabývají otázkami, které mohou být sektorového či globálního charakteru. Během posledních dekád byla však pozornost věnována především otázce územního rozvoje a eliminace regionálních disparit.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů moderní politiky je možnost čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů, které jsou pro tyto účely Evropskou unií vytvořeny. Tyto intervence mají jak ekonomické, tak sociální dopady a znamenají určitý krok vpřed v procesu integrace. Strukturální politika prošla mnoha změnami. Intervence byly v počátcích poskytovány výhradně členským zemím a jejich individuálním potřebám. V současnosti však strukturální politika reprezentuje zájem celého Společenství, je postavena na společných principech a zásadách a její financování probíhá ze společných zdrojů (strukturálních fondů) na základě společných pravidel Společenství.

Cílem bakalářské práce je přiblížit a popsat způsoby, jakými je možno čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie pro oblast zdravotnictví během programovacího období 2007-2013. Pojednává o operačních programech a oblastech podpory, pro které jsou finanční prostředky poskytovány a popisuje cyklus při tvorbě a realizaci projektového záměru.

K dané problematice jsem stanovil tyto hypotézy:

I. Hypotéza

Průběh kontroly a hodnocení projektů je totožný

II. Hypotéza

Všechny žádosti jsou elektronicky zpracovávány do stejného informačního systému

Bakalářská práce je rozčleněna do pěti kapitol, přičemž jejich zaměření je teoretické i praktické. Teoretická první část je rozdělena do dvou kapitol. První je zaměřena na evoluci Evropské unie, historický přehled událostí a proces integrace Evropy v jednotlivých dekadách. Druhá kapitola se věnuje vývoji strukturálních fondů a cílům regionální politiky Evropského společenství v jednotlivých programových obdobích.

V druhé části práce, která je prakticky zaměřená, se věnuji možnostem čerpání finančních prostředků z EU pro oblast zdravotnictví. Třetí kapitola uvádí operační programy, ze kterých je možno čerpat finanční prostředky a také popisuje prioritní osy a oblasti podpor a cílové skupiny jednotlivých intervencí. Čtvrtá kapitola popisuje postup při získávání finančních prostředků z Evropské unie, projektový cyklus a na dvou projektových příkladech z praxe poukazuje na odlišnosti v průběhu projektového cyklu.

Bakalářská práce vychází z odborné literatury a interních informací poskytnutých magistrátem města Ostravy, odborem ekonomického rozvoje, oddělením pro externí financování.

2. Strukturální fondy EU

2.1 Evropská integrace a její důvody

Prvotním cílem pro sjednocování západní Evropy byla zkušenost ze dvou světových válek a snaha o odstranění jejich ekonomických příčin a důsledků. Hlavním cílem pro sjednocování Evropy byla hlavně spolupráce mezi všemi členskými zeměmi a eliminace soupeření velkých zemí. Jako výsledek historických událostí byly založeny integrační organizace, které šly za rámec dosavadní mezinárodní spolupráce – Evropské společenství uhlí a oceli (1951), Evropské hospodářské společenství a Evropské společenství pro atomovou energii (1957) a Evropské sdružení volného obchodu (1960). Tyto struktury byly postupně doplňovány. V roce 1986 byl podepsán Jednotný evropský akt a v roce 1992 smlouva o Evropské unii, což vytvářelo právní rámec pro jednotný vnitřní trh.

V období, kdy evropská integrace byla v pouhých začátcích, se Společenství příliš nezabývalo problematikou evropské strukturální politiky v regionálním měřítku. To potvrzuje také Smlouva o EHS z roku 1957. Její obsah se hlavně orientoval na náročné cíle, jakými jsou především budování celní unie, realizace jednotného vnitřního trhu (Část 2, Hlava I. A Hlava III. Smlouvy), na institucionální výstavbu (Část 5, Hlava I. Smlouvy), na položení základů společných politik – zemědělské, dopravní, obchodní (Část 2, Hlava II. A IV. Smlouvy), na podporu konjunktury Společenství (Část 3, Hlava II. Smlouvy), na vztahy ke třetím zemím i na vymezení vztahů mezi Společenstvím a jednotlivými členskými zeměmi, včetně přidružených zámořských zemí a území. Zvláštní pozornost byla věnována politice sociální (Část 3, Hlava III. Smlouvy). [1]

V počátcích integrace Evropy byla oblast strukturální politiky přenechávána Společenstvím národním politikám svých členských zemí. Mluvíme-li o „nadanárodním přístupu“ jsou spíše strukturálně politické přístupy typu sektorového – ve Smlouvě se hovoří o hospodářských činnostech, o tvorbě nových zdrojů ve smyslu rozvoje těchto činností, nebo typu sociálního – články Smlouvy o EHS vztahujících se k problematice nezaměstnanosti a definování role Evropského sociálního fondu (pozdější součástí tzv. Strukturálních fondů). Regionální pohled je v tomto období na okraji zájmu Společenství a je zmiňován pouze v souvislosti s úkoly Evropské investiční banky nebo v souvislosti s poskytováním státních podpor. [2]

Regionální politika je tedy v jakémsi ústraní a je zcela ponechávána kompetenci členských zemí. Pomineme-li Evropský sociální fond, můžeme konstatovat, že Evropské společenství negeneruje žádné finanční zdroje pro realizaci regionální politiky. Mezi tehdejšími členskými zeměmi nebyly výrazné ekonomické rozdíly (Belgické království, Spolková republika Německo, Francouzská republika, Italská republika, Lucemburské velkovévodství a Nizozemské království), a tudíž regionální politika nedostávala příliš velkou pozornost. Také se předpokládalo, že otevření trhů a obchodu v Evropě a postupná integrace bude již sama o sobě mít pozitivní dopad na rozvoj regionů.

Názor, který razil automatické vyrovnání ekonomických regionálních disparit po uvolnění obchodu, se stal později předmětem kritiky. Bylo konstatováno, že investiční aktivity v rámci jednotného vnitřního trhu jsou naopak více soustředěny do oblastí, které mají již vybavenou infrastrukturu a kvalifikovanou pracovní sílu, než do oblastí které toto nemají, ale ve kterých by investiční aktivity byly žádoucí.

2.1.1 Proces integrace v 60. letech 20. Století

Příliš velká pozornost však nebyla věnována strukturální a regionální politice ani v pozdějších letech minulého období. Hlavními aktivitami Společenství v období 60. let 20. století byly především práce na dokončení celní unie (1968), pokračování v budování jednotného vnitřního trhu a také na zavedení společné zemědělské politiky. Další prioritou, která byla stanovena během integračního procesu v roce 1969, byla vybudování Hospodářské a měnové unie. Po dokončení vnitřního jednotného trhu v Evropě mělo evropské společenství prioritu v zavedení jednotné měny pro všechny členské státy. Plánované rozšíření o další země (Velká Británie, Dánsko, Irsko) znamenalo také významný krok vpřed v tomto období integrace Evropy. Rozšíření Evropského společenství o další země mělo také dopad na názorovou hladinu v celém Společenství. Nově příchozí země již nebyly ekonomicky srovnatelné s původními zeměmi Společenství. Každá země disponovala rozdílnou ekonomickou výkonností a sociální úrovní a tak docházelo k propagaci politiky soudržnosti. Irsko bylo jedním s nejvýznamnějších podporovatelů a iniciátorů kohezní politiky.

První zmínku o regionálních přístupech v rámci politiky společenství lze najít již v roce 1969 v Memorandu Komise (EHS) Radě „O koordinaci hospodářských politik a spolupráci v měnových otázkách uvnitř Společenství“ z 12. 2. 1969.

„... Komise shledává za nezbytné, aby ty strukturální problémy, které se zohledňují v jednotlivých členských státech v rámci jejich rozvojových a stabilizačních politik byly silněji zdůrazněny a aby se Výbor pro střednědobé hospodářské politiky tím zabýval, vypracoval pro tyto problémy řešení, která by na úrovni Společenství byla koordinována způsobem odpovídajícím obecné linii střednědobých programů ...“

Toto memorandum navazovalo na Memorandum Evropské komise Radě „O řešení současných hospodářských a měnových problémů uvnitř společenství z 5. 12. 1968. Rada na svém pozdějším zasedání uznala nutnost koordinace hospodářských politik a také zhodnotila možnosti posílení spolupráce v oblasti měnových politik. Tato memoranda jsou sice věnována otázkám budování vnitřního trhu a společné měnové politiky, ale také znamenaly zrod dalších zavedení opatření pro politiku soudržnosti. Dopady existence politiky soudržnosti na jednotlivé členské země našly svou významnost mezi otázkami společných politik. Komise zmínila také silné nebezpečí, spočívající v rozdílech v ekonomice každé členské země, které by mohlo výrazně ovlivňovat tempo růstu celého Společenství.

2.1.2 Proces integrace v 70. letech 20. Století

Dne 4. května 1973 předložila Komise Radě „Zprávu o regionálních problémech v rozšířeném společenství“ tato zpráva byla také známá jako Thomsonova zpráva. V úvodu k této zprávě je citován bod pět závěrečného Komuniké konference hlav států a vlád konané v Paříži 19. až 21. Října 1972.

„Hlavy států nebo vlád souhlasí s tím, že vysoká priorita by měla být ve Společenství dána nápravě strukturální a regionální nerovnováhy, která by mohla ovlivnit realizaci Hospodářské a měnové unie.“²

¹ BOHÁČKOVÁ, Ivana, HRABÁNKOVÁ, Magdalena: *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 7

² Tamtéž, s. 8

Tuto výše uvedenou zprávu lze považovat za významný mezník v celé koncepci a realizaci strukturální regionální politiky Společenství. V této zprávě jsou rovněž charakterizovány regionální disparity a rovněž směrnice a opatření, která mají sloužit ke snížení regionálních disparit. Je třeba zdůraznit, že rozšiřování společenství tyto disparity velmi prohlubuje, každou nově přichozí zemí dochází k nerovnoměrnějšímu rozdělení celého Evropského společenství. Ekonomické aktivity se totiž rozvíjí odlišně v každé zemi, a proto regionální politika nabývá v 70. letech značné významnosti. Z celkových finančních prostředků Společenství bylo regionálním rozvojovým programům od samého zrodu integrace až do sedmdesátých let přiděleno 75%. Pro existenci regionální politiky uvádí Komise důvody jak ekonomické, tak morální a environmentální. Podle Komise by měly být zdroje přesouvány také do oblastí, jež pomoc nejvíce vyžadují a ne pouze do „tradičních“ sektorů. Kapitál by se měl dostávat i do méně rozvinutých regionů, aby napomohl zaměstnat tamější pracovní sílu za určitých podmínek. Tyto pracovní podmínky by měly odpovídat jakémusi minimálnímu standardu v rámci Společenství, tedy podmínky srovnatelné i s podmínkami z regionů více rozvinutých.

Thomsonova zpráva poprvé uceleně a jasně definuje příčiny a charakter regionální nerovnováhy. Po vstupu nových zemí do Evropského společenství (Velká Británie, Irsko, Dánsko) byly také označeny oblasti, které měly být regionálně nejzaostalejší. Také byl zdůrazněn fakt, že při uplatňování strukturální politiky je třeba vycházet z objektivních informací a dat. V tomto období ještě neexistovala jednotná statistická jednotka, která by sloužila k jednoduššímu porovnávání členských států. Proto všechna poskytovaná data členskými zeměmi musela být brána s rezervou. V souvislosti s tímto byla také zdůrazněna role Statistického úřadu Evropského společenství a odpovídající spolupráce členských států.

Na summitu Evropské rady ve dnech 19. a 20. října 1972 bylo jednáno o zřízení Evropského fondu regionálního rozvoje (European Regional Development Fund), ve kterém by se měly prostředky soustřeďovat a poté přerozdělovat ve prospěch ekonomicky slabších regionů. Zřízení Evropského regionálního fondu rozvoje tak navazovalo na Thomsonovu zprávu a přiřadila odpovídající finanční prostředky na realizaci strukturální a regionální politiky, jež v tomto období znamenala velmi významný a rozsáhlý program. O zřízení fondu s konečnou platností bylo ovšem rozhodnuto až v roce 1974 v Paříži. Evropská rada pak svým Nařízením rady (EHS) č. 724/75 z 18. 3. 1975 zřízení fondu zařadila do tzv. právně významných nařízeních (Juridique Important).

Další významnou aktivitou Evropské rady bylo rozhodnutí z 6. 2. 1979, které se týkalo orientace regionální politiky Společenství. V tomto rozhodnutí se konstatuje následující:

„Nadále musí probíhat a prohlubovat se hospodářská integrace Společenství. Předpokladem k tomuto procesu je posílená regionální politika, která by zároveň měla eliminovat zárodky regionálních disparit vznikajících v důsledku strukturálních změn existujících ve světovém hospodářství.

Aby bylo zcela jasné, jaké dopady prohloubení integrace může mít v regionální dimenzi, je nutné situaci v regionech průběžně monitorovat a analyzovat. Výsledky analýz pak poskytnou Evropské komisi argumenty a data pro stanovení tzv. přednostních (prioritních) cílů a hlavních směrů regionální politiky jak pro Společenství jako celek, tak také pro jednotlivé členské státy.

Zásadním předpokladem úspěšnosti regionální politiky je její koordinace na úrovni států a Společenství³..

Regionální politika byla zařazena mezi hospodářské politiky společenství i členských států, kde získala své nezastupitelné místo. Evropská komise byla pověřena pravidelným předkládáním zpráv o sociálně-ekonomické úrovni a rozvoji regionů Společenství. Společenství chtělo vyvážený rozvoj všech oblastí a zdůrazňovalo nutnost koordinace regionálních národních politik a regionální politiky Společenství. Bylo třeba pokračovat v prohlubování integrace Evropy a to ve spojení s podporou jednotlivých regionů, na které by proces integrace mohl mít negativní dopady.

70. léta znamenala pozvolné utváření regionální politiky Společenství. Proces integrace měl již naprosto odlišnou intenzitu oproti samotným začátkům, silnější integrační kroky dopadaly na jednotlivé členské státy. Vzhledem k finanční náročnosti tohoto procesu se předpokládalo vytvoření plánu pomoci těmto regionům pro postupné vyrovnávání rozdílů mezi jednotlivými regiony. V zájmu Společenství nebyl odlišný přístup k řešení regionálních problémů pro každý region zvlášť. Celé období sedmdesátých let je tedy obdobím, které lze charakterizovat tendencemi o zasazení regionální politiky mezi politiky řízené evropskými institucemi. Je to období, kdy svou

³ Tamtéž, s. 11

důležitost získávaly také vytváření projektů, které bylo možno z části spolufinancovat pro zlehčení finanční zátěže pro členské země.

2.1.3 Proces integrace v 80. a 90. letech 20. Století

Princip programování, který jsem zmínil výše, byl poprvé uplatněn v praxi po vstupu nových zemí do Evropského společenství v letech 1981 a 1986, jednalo se o Řecko, Španělsko, Portugalsko, tedy země, které vstoupily do Společenství jako země značně sociálně a také ekonomicky slabší. Byly tedy vytvořeny v rámci integrace nově vstupujících zemí tzv. integrované středomořské programy (Integrated Mediterranean Programmes). V praxi to znamenalo především nahrazení krátkodobého přístupu k integraci Evropy dlouhodobým plánováním rozvojových aktivit. První podstatnou revizí Římských smluv byl Jednotný evropský akt. Tento dokument prosazoval prohloubení kompetencí a vlivu evropských institucí, zavedení dalších opatření směřujících k vybudování vnitřního trhu a prohloubení kooperace mezi členskými státy a institucemi. V dokumentu je také věnována zvláštní pozornost ekonomické a sociální soudržnosti.

Od počátku 80. let byl se Společenství ve vztahu k regionální a strukturální politice snažilo o lepší koordinaci a snažilo se o jednotné vytyčení cílů na základě priorit, které prosazují zájmy Společenství.

Posílení významu strukturální politiky na regionální bázi je obsaženo i v jednom z nejvýznamnějších současných dokumentů – ve Smlouvě o Evropské unii (tzv. Maastrichtská smlouva), která byla přijata 7. 2. 1992 a vstoupila v platnost 1. 11. 1993.[2]

V roce 1992 také proběhlo zasedání v Edinburgu, kde došlo ke schválení nového rozpočtového rámce, který byl přijat pro období 1993-1999, tento rozpočtový rámec byl také známý jako Delorsův balíček II. Znamenalo to další úpravy v regionální a strukturální politice a ve fungování strukturálních fondů. Jedním z nejvýznamnějších kroků bylo navýšení celkového finančního obnosu v těchto fondech, což znamenalo výrazné posílení financování poskytnutého na realizované programy. Posílení fondů mělo nadále úzkou souvislost s budováním měnové unie a hospodářské unie. Částka, jež byla poskytnuta strukturálním fondům, byla rovna 208 mld. ECU. Což oproti minulému období (1988-1993) znamenalo navýšení o 41 %.

Po přijetí Maastrichtské smlouvy vydávají Evropské instituce řadu Stanovisek a Nařízení pro zprůhlednění a lepší koordinaci strukturálních fondů. Zejména se jednalo o následující dokumenty:

- ◆ Nařízení Rady (ES) č. 2082/93 z 20. 7. 1993 ke změně Nařízení (EHS) č. 4525/88 k zavedení Nařízení (EHS) č. 2052/88 vztahující se na koordinaci intervencí ze strukturálních fondů na jedné straně a z EIB a dalších finančních zdrojů na straně druhé.
- ◆ Nařízení Rady (ES) č. 2081/93 ke změně Nařízení č. 2052/88 a Nařízení č. 2082/93 ke změně Nařízení č. 4053/88 o opatřeních ke koordinaci fondů.
- ◆ Stanovisko Výboru pro regionální politiku a rozvoj budoucnosti společných Iniciativ v rámci strukturálních fondů č. CdR 39/94.
- ◆ Nařízení Rady (ES) č. 1164/94 z 16. 5. 1994 o zřízení Kohezního fondu.[2]

Strategie byla soustředěována především na boj s nezaměstnaností a rozvíjení regionů, které jsou nejvíce znevýhodněné. Na základě maastrichtské smlouvy byl vytvořen konzultativní orgán Evropské komise – Výbor regionů, který se vyjadřoval nově k problematice strukturální politiky a politiky soudržnosti a nahradil tak Výbor pro regionální politiku a rozvoj. První zasedání Výboru regionů se konalo v březnu 1994. Je to i v současnosti politické shromáždění reprezentantů regionů Evropské unie, které pracuje na základě partnerství a subsidiarity. Důvodem vzniku bylo také patřičné právo vyjádření se k problematice regionů jejich jednotlivými zástupci.

Původně byl Výbor regionů povinně konzultován v pěti oblastech (hospodářská a sociální soudržnost, transevropské sítě infrastruktury, zdraví, vzdělávání a kultura. Amsterodamskou smlouvou z roku 1997 byla působnost Výboru rozšířena o dalších pět oblastí (politiky zaměstnanosti, sociální politiku, životní prostředí, odborné vzdělávání a dopravu). Amsterodamská smlouva, která byla podepsána dne 17. 6. 1997, s platností k 1. 5. 1999 se věnovala ve velké většině zahraniční politice, bezpečnostní politice a

problematice v oblasti spolupráce justice a policie, ale i přesto obsahuje některá ustanovení, která se vztahují k problematice strukturální politiky.

V 90. letech došlo také k výraznému tlaku bývalých socialistických zemí střední a východní Evropy k začlenění do Evropské unie a jejich strukturálních podpor. Evropská unie podporovala tento zájem o vstup a snažila se usnadnit novým zemím vstup pomocí předvstupních nástrojů, které sloužily především k tomu, aby nově členské země věděly, jak mohou zacházet s podporami ze strukturálních fondů. Nejvýznamnějšími strukturálními předvstupními politikami byly:

ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-accession), jehož úkolem bylo přizpůsobení kandidátských zemí normám infrastruktury Evropského společenství a vztahovala se na země Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko. O rozdělování finančních prostředků rozhodovala Komise na základě počtu obyvatel, HDP na obyvatele ve vztahu k paritě kupní síly a rozloze státu.

SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) byl nástrojem podpory kandidátských zemí v oblasti zemědělství a venkova.

2.1.4 Regionální politika Evropské unie po roce 2000

V programovém období 2000-2006 nedošlo k výrazným změnám z pohledu strukturální politiky, ve většině případů se jednalo o úpravy nebo o dodržení kontinuity z předchozích programových období. Nejvýznamnějšími změnami z tohoto období bylo zpřesnění v oblasti politiky rozvoje venkova a snížení počtu cílů.

Po roce 2000 lze institucionální kroky charakterizovat jako velmi razantní v oblasti strukturální politiky Evropské unie. V programovém období 2007-2013 se již nadále nenavazuje na prioritní cíle, které prošly pouze drobnými úpravami, formou snížení jejich počtu, ale je zvolen nový přístup, kde každý jednotlivý cíl je stanoven mnohem širším způsobem. Jsou zohledňována tradiční témata, jakými jsou regionální rozvoj a zaměstnanost. Novým aspektem je soustředění se na problematiku venkovských regionů.

2.2 Vývoj strukturálních fondů

Strukturální fondy mají velmi důležitou roli při realizaci politiky soudržnosti. Existence těchto strukturálních fondů napomáhá při tvoření nebo udržování ekonomické prosperity a žádoucí sociální úrovně všech členských zemí Společenství. Zřízením strukturálních fondů Evropské společenství jasně dává najevo, že cílem její politiky je výpomoc a snaha o sjednocení všech zemí. V roce 1957 reprezentoval strukturální fondy, které se nazývaly také fondy solidarity, pouze Evropský sociální fond (ESF), později v roce 1962 k němu byla přiřazena Orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF) a od roku 1975 zahájil svou činnost Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF). Mezi mladší strukturální fondy patřil od roku 1993 Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG), který byl od roku 2007 nahrazen evropským rybářským fondem (EFF). V roce 2007 vznikl Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD), který znamenal významný zásah do současné strukturální politiky. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova nahradil činnost Orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu.

V počátcích strukturálních fondů nebyly přesně definovány způsoby, jakými by měly strukturální fondy zasahovat. Evropský sociální fond pracoval na vyrovnávacím principu, kdy jeho cílem bylo nahrazovat členským státům náklady, které vznikaly při zavádění opatření. Evropský fond pro regionální rozvoj působil doplňkově, doplňoval vynaložené národní zdroje. Jeho efektivnost byla ovšem minimální. Role Orientační sekce byla také velmi okrajová. Celkově shrnuto, můžeme konstatovat, že v počátcích fungování strukturálních fondů docházelo k jejich neefektivnímu nasazování, financovaly se požadavky členských států, které v mnoha případech reprezentovaly individuální představy národních zájmů a neodpovídaly tak představám Společenství. Situace byla řešena úpravami pravidel, ale stále nedocházelo k zásadním změnám ve fungování a ke komplexním řešením.

2.2.1 Strukturální fondy po reformě v letech 1988-1999

V roce 1988 přineslo zásadní změnu ve fungování strukturálních fondů Nařízení Rady (EHS) č. 2052/1988 o úkolech a efektivnosti strukturálních fondů a o koordinaci

jejich intervencí navzájem s Evropskou rozvojovou bankou a s ostatními použitelnými nástroji [9]. Změny, které začaly platit od 1. 1. 1989, jsou označovány jako první reforma strukturálních fondů. Mezi fondy byl řazen Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond a Orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu.

Cíle strukturální regionální politiky pro období 1989-1993

- Cíl 1 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace regionů s opoždujícím se vývojem
- Cíl 2 – Přestavba regionů, příhraničních regionů nebo částí regionů (včetně oblastí s problematickým trhem práce a městských oblastí s vysokou koncentrací obyvatelstva), které jsou těžce postiženy úpadkem průmyslu.
- Cíl 3 – Boj s dlouhodobou nezaměstnaností
- Cíl 4 – Usnadnění začlenění mladých lidí do pracovního života
- Cíl 5a – Urychlení strukturálních změn v zemědělství
- Cíl 5b – Podpora rozvoje venkovských oblastí

Změny spočívaly především v tom, že strukturální fondy již nadále nepřispívaly členským zemím na realizaci jejich akcí, jako tomu bylo doposud, ale v přiznání podpory měly významnou a rozhodující roli cíle a záměry společenství, které byly seřazeny do pěti prioritních cílů. Pro získání podpory bylo důležité zda-li národní aktivita byla shodná s cíli Evropské unie či nikoliv, nebo do jaké míry je obdobná. Dále pak byly legislativně určeny zásady, podle kterých mělo přiznání podpory probíhat. Finanční zásahy a podpory, které byly poskytovány z fondů, z Evropské rozvojové banky, ale také z jiných zdrojů měly různé formy a to podle druhu potřeby. Reforma umožnila volbu z těchto forem:

- ◆ Finanční intervence ze strukturálních fondů ve formě spolufinancování operačních programů, spolufinancování národních podpůrných programů, garance celkové podpory, spolufinancování způsobilých projektů, podpory technické pomoci a šetření předcházejících samotné akci. Rada také mohla

kvalifikovanou většinou, ve spolupráci s Evropským parlamentem rozhodnout na návrh Evropské komise také o jiné formě intervence.

- ◆ Finanční intervence z evropské investiční banky a použití ostatních finančních nástrojů podle pro ně platných specifických určení. Zde byly umožněny půjčky, úvěry a jejich garance, spolufinancování technické pomoci, dotace úroků, záruky. Při účasti Společenství mohly být i prostředky kombinovány jako v případě dotací úroku a půjček.[2]

Než došlo k reformám, bylo poukázáno na neefektivní zacházení s finančními prostředky a využívání zdrojů ze strukturálních fondů, na duplicitu a netransparentnost a to především při podporování stejné akce či projektu z více zdrojů. Rovněž bylo poukázáno na nedostatečnou kontrolu vynakládaných prostředků. Od reformy, jež proběhla v roce 1988, byly proto veškeré akce, které byly společné pro Společenství a členské země sledovány a kontrolovány již v průběhu plnění. Před zahájením vlastní akce byla hodnocena hlediska očekávaných efektů a přínosů této akce a také konečné efekty a dopady, širě těchto dopadů a další řešení strukturálních problémů.

Hodnocení podléhala věcná stránka strukturálních intervencí a také oblast finančního hospodaření. Trvání jednoho projektu pak bylo Komisí prodlouženo z doby jednoho roku na dobu pět let. Zásadním krokem reformy v oblasti financování bylo to, že strukturální pomoci nebyly přiznávány členským státům, jako tomu bylo dříve, ale byly plánovaně rozděleny mezi jednotlivé prioritní cíle, aby byla podpořena souvislost mezi prioritami Společenství a dotacemi. Podstatná část prostředků připadla Cíli 1 (Povzbuzování rozvoje a strukturálních změn regionů, jejichž rozvoj zaostává) a bylo rozhodnuto, že Evropský fond pro regionální rozvoj může převést do Cíle 1 až 80 % svých prostředků. To, že došlo k hlavnímu upřednostňování Cíle 1 je dáno samotným účelem a základním úkolem Společenství, kde by mělo být napomáháno regionům, které jsou zaostalé nebo znevýhodněné. Pro plánování výše prostředků, které budou poskytnuty pro projekty ze strukturálních fondů, byla brána v potaz socio-ekonomická kritéria. Tyto prostředky pak byly vyčerpány podle potřeb a počtu projektů, nemuselo tedy vždy dojít ke stoprocentnímu vyčerpání prostředků poskytnutých ze strukturálních fondů. Celkově došlo k výraznému navýšení finančních prostředků poskytovaných ze strukturálních fondů, než tomu bylo v minulém období. V roce 1993 byly prostředky na závazky dvojnásobné oproti roku 1987. Pro období mezi lety 1989-1993 představoval příspěvek

1,3 mld. ECU [2]. Sazby pro rozdělování intervencí byly odlišovány podle určitých parametrů. Mezi některé z těchto parametrů patří závažnosti regionálních a sociálních problémů, finanční možnosti každého konkrétního členského státu, přičemž se přihlíželo na srovnávací kritéria jako blahobyt tohoto státu, počet plánovaných akcí a také zvláštní zájmy ze strany Společenství nebo regionu.

Jednotlivé sazby byly ohraničeny:

- ◆ Maximálně 75 % celkových nákladů a nejméně 50 % veřejných výdajů pro opatření v regionech spadajících do Cíle 1
- ◆ Maximálně 50 % celkových nákladů a nejméně 25 % veřejných výdajů pro opatření v ostatních regionech.
- ◆ Až 100 % celkových nákladů u studií a opatření spadajících do technické pomoci. [2]

Cíle strukturální regionální politiky pro období 1994-1999

- Cíl 1 – Rozvoj a strukturální přizpůsobení zaostávajících regionů
- Cíl 2 – Přestavba regionů nebo jejich částí, které jsou těžce postiženy zaostávajícím rozvojem průmyslu
- Cíl 3 – Boj s dlouhodobou nezaměstnaností a usnadnění začlenění mladých osob a osob ohrožených vyloučením z trhu práce do pracovního života. Podpora rovných šancí pro muže a ženy na pracovním trhu
- Cíl 4 – Usnadnění adaptace pracovních sil na proces změn v průmyslu a na změny výrobních systémů
- Cíl 5 – Podpora rozvoje venkova
 - Cíl 5a – Přizpůsobení agrárních struktur rámci SZP, modernizace a restrukturalizace rybářství
 - Cíl 5b – Rozvoj a strukturální adaptace venkovských oblastí
- Cíl 6 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace v oblastech s extrémně nízkou hustotou obyvatelstva

Také bylo stanoveno, že během časového období každého jednotlivého opatření mohl být projekt podporován pouze z jednoho fondu a to proto, aby bylo zamezeno

duplicitám. Tato uvedená pravidla platila do roku 1999. Další nově přicházející pravidla navazovala, doplňovala nebo měnila současná.

Skutečnosti, které si vyžádaly novou úpravu činnosti fondů, byly především:

- ◆ Nutnost zjednodušení legislativy fondů. Všechna původní nařízení a ustanovení byla nahrazena jedinou legislativní normou.
- ◆ Nutnost reagovat na specifický charakter regionů, které získalo Společenství vstupem severovýchodních zemí Švédska a Finska.
- ◆ Nutnost snížit počet prioritních cílů. Pro zvýšení transparentnosti bylo nutností snížit počet cílů, také aby došlo ke snížení duplicit a aby mohly fondy fungovat ve prospěch rozvoje a strukturálních změn regionů.
- ◆ Nutnost poskytovat podporu regionům, které si nárokovaly intervence, avšak neplnily požadavky pro zařazení do Cíle 1.
- ◆ Nutnost omezit podpory stropem.
- ◆ Nutnost nadále se řídit zásadami obsaženými v reformě roku 1988, ale tyto zásady by měly být transparentnější a měly by být zjednodušeny.
- ◆ Posílení zásad partnerství, programování a adicionality.
- ◆ Nutnost přesně vymezit odpovědnost členských států na jedné straně a odpovědnost Společenství na straně druhé. Stanovení odpovědnosti pro fáze programování, monitorování, hodnocení a kontroly.
- ◆ Nutnost posilování souladu mezi Společenstvím a národními politikami členských států.
- ◆ Nutnost povzbuzování vlastních iniciativ regionů.

2.2.2 Strukturální fondy během programového období v letech 2000-2006

Činnost strukturálních fondů v programovém období 2000-2006 byla upravena Nařízením rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních a strukturálních fondech a dále nařízeními vztahujícími se ke každému fondu zvlášť, která z výše uvedeného nařízení vycházela [4].

Podle výše uvedené legislativy byly do strukturálních fondů zahrnuty Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu a Finanční nástroj pro orientaci rybolovu.

Cíle strukturální regionální politiky v období 2000-2006

- Cíl 1 – Podpora rozvoje a strukturální adaptace zaostávajících regionů
- Cíl 2 – Hospodářská a sociální koheze oblastí, které čelí strukturálním obtížím
- Cíl 3 – Adaptace a modernizace politik a systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti

Podle čl. 2 odst. 2 výše uvedeného nařízení „fondy přispívají k dosahování Cílů 1,2 a 3 v tomto rozdělení: Cíl 1 – ERDF, ESF a orientační sekce EAGGF, Cíl 2 – ERDF, ESF, Cíl 3 – ESF.“ „Komise a členské státy dbají, aby činnost fondů byly v souladu s ostatními politikami a činnostmi Společenství, zejména v oblasti zaměstnanosti, rovnosti mezi muži a ženami, sociální politiky a odborného vzdělávání, Společné zemědělské politiky, dopravy, energetiky a transevropských sítí, a aby požadavky ochrany životního prostředí byly začleněny do vymezování a provádění činností fondů⁴. „ (čl.2 odst. 5)

Strukturální fondy začaly poskytovat intervence jednotlivým územím, regionům, které plnily jednotlivé požadavky a kritéria pro získání intervence. Tedy intervence nebyly poskytovány členskými státy, těm byla ponechána jejich vlastní rozhodování o alokaci. Tyto regiony byly rozděleny podle počtu obyvatel a získaly značení NUTS. V souvislosti se strukturálními fondy proto mluvíme o regionech soudržnosti s označením NUTS 2 a NUTS 3.

Finanční prostředky, které byly fondů v programovém období 2000-2006 k dispozici byly stanoveny Nařízením rady na 195 mld. EUR v cenách roku 1999. Nejvýznamnější část těchto prostředků putovala k regionům spadajících do Cíle 1.

- ◆ 69,7 % prostředků strukturálních fondů bude přiděleno na Cíl 1 - povzbuzování rozvoje a strukturálních změn regionů, jejichž rozvoj zaostává, včetně 4,3 % na přechodnou podporu (tj. celkem 135,9 mld. EUR)

⁴ BOHÁČKOVÁ, Ivana, HRABÁNKOVÁ, Magdalena: *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 98

- ◆ *11,5 % prostředků ze strukturálních fondů bude přiděleno na Cíl 2 – podpora hospodářské a společenské přeměny oblastí, jenž čelí strukturálním problémům, včetně 1,4 % na přechodnou podporu (tj. celkem 22,5 mld. EUR)*
- ◆ *12,3 % prostředků ze strukturálních fondů bude přiděleno na Cíl 3 – podpora přizpůsobování a modernizace politiky a systémů vzdělávání, školení a zaměstnanosti (tj. celkem 24,05 mld. EUR)⁵(čl. 7 odst. 2)*

Ze strukturálních fondů byly navíc poskytovány finanční intervence pro podporu mírového procesu v Severním Irsku, které neslo zkratkovitý název PEACE, byly také financovány Iniciativy Společenství a technická a inovační výpomoc, také regiony ve Švédsku. Aby nedocházelo k duplicitám a ke spekulacím při čerpání zdrojů ze strukturálních prostředků, rozhodla Rada o tom, že bude nadále možno obdržet finanční prostředky pouze z jednoho fondu a pouze na realizaci jednoho cíle nebo iniciativy.

Bylo uvedeno v platnost několik pravidel. Příspěvek ze strukturálních fondů měl zpravidla formu nenávratné přímé pomoci, ale mohl mít i formy jiné, jakými jsou například účasti na rizikovém kapitálu, pomoci návratné, garance, příspěvky na úhradu úroků. Příspěvky byly rozděleny dle kritérií. Podle závažnosti regionální a sociální politiky, celkových finančních možností členského státu, významnost s ohledem na priority Společenství nebo národní či regionální priority a podle vhodnosti a efektivnosti využití finančních nástrojů.

Příspěvek byl stanoven pro každý program jednotlivě podle celkových nákladů nebo podle celkových veřejných nebo rovnocenných výdajů, kterým je možno poskytnout podporu. Celková výše příspěvků byla omezena stropem a to ve výši 75 % celkových způsobilých nákladů, minimálně 50 % způsobilých veřejných nákladů pro regiony s Cílem 1. Podpory mohly být poskytovány také z Fondu soudržnosti, při takové podpoře byly stropy stanoveny do maximální výše 80 % a u polohou znevýhodněných regionů 85 % celkových způsobilých nákladů. Pro regiony které spadaly do Cíle 2 a 3 byly stropy stanoveny na maximum 50 % celkových způsobilých nákladů, obecně minimálně 25 % způsobilých veřejných nákladů. Pro investice do podniků 35 % celkových způsobilých nákladů u regionů s Cílem 1 a 15 % celkových způsobilých nákladů u regionů s Cílem 2. Pro investice do infrastruktury 40 % celkových způsobilých nákladů v Cíli 1 a 25 %

⁵ Tamtéž, s. 99

celkových způsobilých nákladů v Cíli 2. Příspěvek se realizoval formou plateb, konečných, průběžných nebo zálohových. [2]

Pro kontrolu efektivnosti využití prostředků ze strukturálních fondů byl zaveden také systém monitoringu a hodnocení, aby nedocházelo ke ztrátám finančních prostředků, nebo aby nebyly tyto finanční prostředky neefektivně promrhány nebo rozmělněny. Každý členský stát tedy musel vypracovávat výroční a závěrečnou zprávu o manipulaci s finančními prostředky a o efektu a průběhu poskytnuté pomoci.

Proto monitoring a controlling získaly velmi významné postavení v těchto procesech kontroly. Monitorování probíhalo na základě sledování hmotných ukazatelů a finančních ukazatelů. Hodnocení pak posuzovalo účinnost pomoci Společenství ze strukturálních fondů podle kritérií, kterými byly dopady operací fondů na naplňování prioritních cílů Společenství a posilování hospodářské a sociální soudržnosti a dopady priorit v rámci podpory Společenství a každého individuálního projektu.

Činnost strukturálních fondů se v období 2000-2006 nijak výrazně nezměnila, byly zachovány základy reformy z roku 1988, jak po obsahové, tak po organizační stránce. Hlavním rozdílem bylo posílení a zdokonalení principů přiznávání podpory a orientace na hlavní cíle Společenství, kdy došlo k redukci ze šesti cílů na tři hlavní cíle. Byly zachovány stopy podpor poskytovaných ze strukturálních fondů a byly zdůrazněny principy partnerství, adicionality a programování víceletých programů. Doposud byly podpory ze strukturálních fondů směrem k regionům poskytovány pouze jako finanční pomoc, nyní se ale Společenství snaží pobízet regiony k vlastní aktivitě, aby se pak region dále vyvíjel vlastními silami. Toto lze považovat, jako hlavní změnu oproti původním reformám z roku 1988.

2.2.3 Strukturální fondy v programovém období 2007-2013

Během programového období 2007-2013 došlo k zásadním změnám ve fungování strukturální politiky Evropské unie. Tyto změny zasahovaly do celého funkčního rámce strukturální politiky a do všech oblastí činnosti strukturálních fondů. Vzhledem k rozdílům mezi jednotlivými regiony, které tvoří Společenství, došlo ke změně chápání

strukturální politiky, vyskytuje se nový pohled na věc, který nese označení politika soudržnosti.

Politika soudržnosti by měla sloužit k tomu, aby jednotlivé regiony tvořící Společenství byly konkurenceschopnými, byly ekonomicky prosperujícími a zvyšovaly svou zaměstnanost. Samotné strukturální fondy také prochází změnami, především vzniká nově Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a zároveň zaniká Orientační sekce Evropského zemědělského fondu pro orientaci a garanci. Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG) je nahrazen Evropským rybářským fondem (EFF) a stává se součástí samostatné politiky – zemědělské a rybolovné politiky. Zvýšenou snahou k posílení soudržnosti regionů dochází také ke vzniku Fondu soudržnosti. Jednotlivé fondy nadále respektují zásady poskytované intervence a jejich příspěvek byl zásadně vázán na operační programy.

Samotnými prioritními cíli v období mezi lety 2007-2013 byly regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, konvergence a evropská územní spolupráce. Jejich financování probíhá následujícím způsobem.

Cíl - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Financování tohoto cíle je reprezentováno kritérii, která jsou rozdělena podle váhových koeficientů. Jednotlivými kritérii jsou celkový počet obyvatel, kterému byla přidělena váha (váha 0,5), počet nezaměstnaných v regionech úrovně NUTS 3 s mírou nezaměstnanosti vyšší než je v dané skupině (váha 0,2), počet pracovních míst pro dosažení míry zaměstnanosti 70 % (váha 0,15), počet zaměstnaných s nízkou úrovní vzdělání (váha 0,1), nízká hustota obyvatel (váha 0,05)

Podíl každého příslušného členského státu odpovídá součtu podílů jeho způsobilých regionů, které jsou dále vyhodnocovány dle výše uvedených kritérií.

Tyto vypsání podíly se nadále upravují podle relativní regionální prosperity, může tak dojít ke zvýšení či snížení podílu záležíc na tom, zda HDP na obyvatele je vyšší či nižší než průměr HDP na obyvatele v dané skupině. Podíl žádného členského státu nesmí činit méně než $\frac{3}{4}$ jeho podílu na kombinovaném financování v rámci Cílů 2 a 3 v roce 2006. [2]

Poskytované příspěvky z fondů na úrovni operačních programů v rámci Cílů – Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost jsou omezeny stropem.

Cíl - Konvergence

Příděl každého členského státu představuje součet přidělů pro jeho jednotlivé regiony, které jsou způsobilé. Tyto příděly se vypočítávají pomocí relativní regionální prosperity, prosperity státu a míry nezaměstnanosti.

Prvně se stanoví absolutní částka uvedená v eurech, která vznikne vynásobením celkového počtu obyvatel daného regionu, rozdílu mezi HDP/obyvatele tohoto regionu a průměrným HDP/obyvatele v EU-25 v paritě kupní síly. Příjem každého regionu je procentním podílem z absolutní částky. Regiony, které nedosahují hodnoty HDP/obyvatele 82 % průměru Společenství je jejich procentní podíl stanoven ve výši 4,25 %. Regiony, které mají úroveň HDP/obyvatele v rozmezí mezi 82 % a 99 % průměru Společenství, je jejich podíl stanoven ve výši 3,36 % a regiony, které dosahují hodnoty HDP/obyvatele vyšší než je 99 % průměru společenství, je podíl stanoven na 2,67 %.

K této vypočítané částce lze dále připočítat 700 EUR na nezaměstnanou osobu, pokud by se míra nezaměstnanosti rovnala průměrné míře nezaměstnanosti regionů Evropské unie, které jsou způsobilé v rámci tohoto cíle a pokud počet nezaměstnaných osob v daném regionu přesahuje počet osob, které by byly nezaměstnané.[2]

Cíl – Evropská územní spolupráce

Příspěvky pro financování tohoto cíle jsou poskytovány pro přeshraniční prvek podle počtu obyvatel regionů úrovně NUTS 3 v pozemních a námořních hraničních oblastech, dále pak pro nadnárodní prvek vypočítaný jako podíl celkového počtu obyvatel všech dotyčných členských států a celkového počtu obyvatel členského státu.

Příspěvky byly dále poskytovány v případě příslušných operačních programů, pokud alespoň jeden z účastníků na operačních programech pochází z členského státu a jehož průměrný HDP/obyvatele v období 2001-2003 byl nižší než 85 % průměru EU-25 za stejné období a to tak, aby příspěvek z Evropského fondu pro regionální rozvoj

nepřevyšoval 85 % způsobilých nákladů. U všech ostatních operačních programů nepřevyšší příspěvek z Evropského fondu pro regionální rozvoj 75 % způsobilých výdajů, které jsou spolufinancovány z tohoto fondu. [2]

Operační programy, které jsou spolufinancovány společně Fondem soudržnosti a Evropským fondem pro regionální rozvoj nebo dodatečnými přiděly z těchto fondů se stanoví maximální výše příspěvku zvláště pro každý přiděl, prioritní osu a pro každý fond.

2.3 Evropský sociální fond a současnost

Evropský sociální fond, známý také pod anglickým názvem jako European Social Fund (ESF) je v oblasti intervencí poskytovaných a orientovaných na sektor lidských zdrojů nejdůležitějším nástrojem strukturální politiky. Evropský sociální zdroj byl založen v roce 1957, jeho hlavním cílem bylo zlepšovat podmínky na trhu práce a snižovat nezaměstnanost. Samotný vývoj Evropského sociálního fondu je možno rozdělit do několika období. Tato období jsou dělena podle jednotlivých programových období. V jednotlivých etapách docházelo ke zlepšování pozice a síly tohoto fondu vzhledem k ostatním strukturálním fondům. Jeho význam neustále rostl a také se vyvíjel charakter poskytovaných finančních pomoci. Postavení Evropského sociálního fondu bylo také dáno finančními prostředky a jejich výše určená v rámci rozpočtu Evropského společenství. V letech 1961-1972 získal Evropský sociální fond finanční prostředky ve výši přibližně 420 miliard účtých jednotek. V současnosti během programového období 2007-2013 má k dispozici v rámci rozpočtových výdajů 55 mld. EUR.

Během programového období 2007-2013 se Evropský sociální fond zabývá třemi hlavními skutečnostmi, kterými jsou rozšíření Evropské unie o dalších 12 nových členských států, stárnutí evropské populace proces globalizace, který má pokračující a stále hlubší tendenci. Stejně jako ostatní strukturální fondy napomáhá v dosažení stanovených cílů Společenství. Největší roli plní při podporování Cíle – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Cíle – Konvergence. Evropský sociální fond zde podporuje růst zaměstnanosti v členských státech a také regionech, které jsou v současné době nejméně ekonomicky zdatné.

Úkoly Evropského sociálního fondu jsou vymezeny v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006: [2]

- ◆ Zvyšování přizpůsobivosti pracovníků a společností, podniků a podnikatelů.
 - Vytváření systémů strategií celoživotního vzdělávání v podnicích, odborná příprava a služby pro zaměstnance při zvýšení jejich přizpůsobivosti změnám, podpora podnikání a inovací
 - Vytváření a řízení inovačních a produktivnějších způsobů organizace práce
 - Rozvoj specifických služeb pro zaměstnanost, odbornou přípravu a podporu sektorů souvisejících s restrukturalizací, vytváření systémů na předvídání ekonomických změn a budoucích požadavků na pracovní místa a dovednosti.

- ◆ Zlepšování přístupu k zaměstnání a udržitelnost
 - Modernizace a posilování institucí trhu práce
 - Provádění aktivních a preventivních opatření na pracovním trhu
 - Opatření na podporu aktivního stárnutí a prodlužování pracovního života
 - Podpora samostatné výdělečné činnosti a zakládání podniků
 - Opatření na zlepšení přístupu k zaměstnání a ke zvýšení udržitelné zaměstnanosti žen a udržitelného postupu žen v zaměstnání za účelem snížení segregace podle pohlaví na trhu práce a sladění pracovního a soukromého života, např. usnadněním přístupu k péči o děti a péči o závislé osoby
 - Zvláštní opatření na zvýšení účasti přistěhovalců v oblasti zaměstnanosti a tím na posílení jejich sociální integrace

- ◆ Zlepšení sociálního začlenění znevýhodněných osob
 - Cesty k integraci a znovuzapojení znevýhodněných osob na trhu práce, boj proti diskriminaci v přístupu na trh práce a proti diskriminaci v profesním postupu a podpora kladného přístupu k rozmanitosti na pracovišti

- ◆ Posílení lidského kapitálu
 - Navrhování, zavádění a provádění reforem systémů vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet zaměstnatelnost, zvyšovat význam základního a odborného vzdělání a odborné přípravy na trhu práce a neustále zlepšovat

dovednosti vzdělávajících pracovníků s ohledem na inovace a znalostní ekonomiku

- Opatření na zvýšení celoživotní účasti na vzdělávání a odborné přípravě, mj. prostřednictvím opatření zaměřených na snížení počtu osob s nedokončeným vzděláním, segregace předmětů podle pohlaví a zvyšování dostupnosti a kvality základního, odborného a terciárního vzdělávání a odborné přípravy
- Rozvoj lidského potenciálu v oblasti výzkumu a inovací, především prostřednictvím postgraduálního studia a odborné přípravy výzkumných pracovníků a spolupráce v rámci sítí mezi univerzitami, výzkumnými středisky a podniky. [2]

2.4 Evropský fond regionálního rozvoje a současnost

Po té co vstoupily do Evropského společenství další členské země v roce 1973 (Velká Británie, Dánsko, Irsko) se Společenství rozrostlo na devět zemí. Doposud se regionální potíže a úskalí týkala pouze některých přímořských regionů ve Francii a Itálii, ale po rozšíření Společenství o další země se stalo problematickou zemí také Irsko a některé regiony Velké Británie. Vstup těchto zemí tedy opět prohloubil rozdíly mezi jednotlivými regiony. Tyto vzniklé disparity tak bylo nutné řešit. V říjnu 1972 bylo rozhodnuto o zřízení Evropského fondu regionálního rozvoje (European Regional Development Fund – ERDF). Tento fond sloužil jako finanční podpůrný nástroj s jediným hlavním cílem a to vyrovnávat rozdíly mezi jednotlivými regiony. Prostředky tohoto fondu sloužily jako podpůrné intervence k prostředkům členských států. Vznik fondu byl podpořen na summitu v Kodani v roce 1973 a definitivně o jeho vzniku bylo rozhodnuto v roce 1974 v Paříži na zasedání hlav členských států.

V současném programovém období je aktivita Evropského fondu regionálního rozvoje legislativně upravena Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. 7. 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999. [2]

Nařízení určují způsob poskytnuté pomoci z Fondu a také rozsah pomoci s ohledem na cíle – Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a

Evropská územní spolupráce. Hlavními prioritami je posílení konkurenceschopnosti, inovace, ochrana a vytváření udržitelných pracovních míst a zajištění udržitelného rozvoje. Intervence především směřují do investiční oblasti k tvorbě a ochraně udržitelných pracovních míst, jsou podporovány malé a střední podniky. Jsou podporovány také investice do infrastruktury a na podporu regionálního a místního rozvoje. Činnost Evropského fondu regionálního rozvoje je úzce spjata s jednotlivými cíli Evropského společenství pro současné programové období. Fond podporuje udržitelný hospodářský rozvoj regionů a zaměstnanost.

Institucionálně je stanoveno jedenáct priorit, přičemž jejich přesná kombinace závisí na podmínkách každého členského státu. Mezi priority jsou:

- ◆ Výzkum a technologický rozvoj, inovace a podnikání, přenos technologií a informací do podnikové sféry, podpora služeb pro podnikatele, podpora spolupráce terciární sféry s praxí
- ◆ Budování informační společnosti, rozvoj elektronické komunikační infrastruktury, zavádění a účinné využívání informačních a komunikačních technologií
- ◆ Rozvoj místních iniciativ
- ◆ Životní prostředí včetně vodního hospodářství, odpadového hospodářství, zmírnění následků změn klimatu, sanace zamořených oblastí, podpora biodiverzity, investice do oblastí NATURA 2000, udržitelné výrobní postupy
- ◆ Prevence rizik
- ◆ Cestovní ruch včetně propagačních služeb a obecně zlepšení nabídky služeb s vyšší přidanou hodnotou
- ◆ Investice do kultury
- ◆ Investice v oblasti dopravy a související investice při zohlednění životního prostředí
- ◆ Investice v oblasti energetiky
- ◆ Investice v oblasti vzdělání
- ◆ Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury [2]

V rámci každé priority jsou uvedeny konkrétně možné oblasti podpory. Evropský fond regionálního rozvoje se také může angažovat při řešení hospodářských, environmentálních a sociálních problémů měst. Intervence jsou poskytovány regionům, které jsou znevýhodněny geograficky.

2.5 Orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu

Evropský zemědělský orientační a záruční fond (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund - EAGGF) zahájil svou funkci v roce 1962, jeho hlavním cílem bylo zavedení společné zemědělské politiky v členských zemích Společenství pro lepší fungování a rozvoj společného trhu se zemědělskými produkty. Intervence tedy směřovaly do agrární oblasti a to ve spojitosti se zemědělskými producenty, cenami produktů, prodejem, podporou exportu.

Celkové finanční prostředky soustředěné v Evropském zemědělském orientačním a záručním fondu razantně rostly od vzniku tohoto fondu. Objem prostředků představoval v roce 1965 37,5 % podílu ze společných zdrojů Společenství, v roce 1975 to bylo 75,7 % a rok 1985 zaznamenal 73,3 % [2]. Garanční sekce fondu intervenovala v oblasti agrárního trhu, Orientační sekce naplňovala strukturální politiku v oblasti zemědělství.

2.6 Finanční nástroj na podporu rybolovu

Tento finanční nástroj slouží k realizaci rybolovné politiky a aquakultury, byl založen v roce 1993. (Financial Instrument for Fisheries Guidance – FIFG) měl povahu strukturálního fondu a byl zařazen mezi jejich součásti. Hlavním cílem tohoto fondu bylo posílení rybolovné politiky společenství. Snažil se přivést rovnováhu do hospodářského využití a odbytu produktů v tomto sektoru s racionálním přihlédnutím ke zdrojům.

Konkrétní úkoly tohoto fondu jsou:

- ◆ Vytvoření dlouhodobé rovnováhy mezi existujícím stavem zdrojů a jejich využitím
- ◆ Zlepšení hodnoty produktů rybářství a aquakultury
- ◆ Posílení konkurenceschopnosti podnikových struktur a vznik hospodářsky rentabilních podnikatelských subjektů v sektoru [2]

Během uplatňování společné rybolovné politiky bylo dosaženo modernizace rybolovu a zajištění dlouhodobé budoucnosti rybolovných činností a udržitelného využívání zdrojů. Je třeba neustále reagovat na změny ekonomické či environmentální, které se v dlouhodobém časovém rámci objevují a rychle se na tyto změny patřičně

adaptovat. Rozvoj tohoto odvětví také zajišťuje nové pracovní příležitosti a nové hospodářské aktivity.

Hlavními opatřeními, která fond pomáhá realizovat, jsou:

- ◆ Obnova loďstva a modernizace rybářských plavidel
- ◆ Regulace rybolovu
- ◆ Sdružení podniků, drobný pobřežní rybolov, ochrana rybolovných zdrojů
- ◆ Vybavení rybářských přístavů
- ◆ Podpora prodeje a nových odbytových možností
- ◆ Činnost podniků
- ◆ Dočasné zastavení činnosti a jiné finanční náhrady
- ◆ Inovační akce a technická pomoc [2]

2.7 Fond soudržnosti

Tento fond je nejmladším ze všech intervenčních fondů. Jeho hlavním posláním je napomáhat Společenství při realizaci politik, pomocí intervencí a dalších aktivit, podporovat hospodářskou a sociální soudržnost a také solidaritu mezi jednotlivými členskými státy. Posílení solidarity mezi státy je považováno za hlavní předpoklad rozvoje a úspěchu celého Společenství. Fond soudržnosti (Cohesion Fund) nebo také Kohezní fond nepatřil od svého vzniku mezi strukturální fondy Evropské unie. Na rozdíl od nich poskytované intervence z tohoto fondu byly poskytovány přímo členskými státem a ne na regionální úrovni. Poskytování intervencí bylo založeno na kritériálním principu. Základními kritériem byla výše HDP/obyvatele. Rozdíl oproti strukturálním fondům také spočíval v tom, že poskytnutá finanční pomoc na projekty byla hrazena Společenstvím v celé výši uznatelných nákladů a tedy nejednalo se o princip přispívání.

Fond od svého vzniku poskytoval finanční prostředky na projekty v oblasti životního prostředí a v oblasti transevropských dopravních infrastrukturních sítí v členských zemích s HDP/obyvatele, měřeným k paritě kupní síly, nižším než 90 % průměru Společenství. Bylo také přihlíženo k dalším kritériím, především počet obyvatel, rozloha a sociálně-ekonomické faktory. Prostředky tohoto fondu čerpaly především Španělsko, Řecko, Irsko a Portugalsko. Žádný výdaj nemohl být zároveň hrazen z Evropského sociálního fondu,

Orientační sekce Evropského orientačního a záručního zemědělského fondu, Evropského fondu pro regionální rozvoj nebo Finančního nástroje pro podporu rybolovu. Intervence byly poskytovány na základě aktivity a vytváření projektů jednotlivých členských zemí.

Obdobně jako strukturální fondy, také Kohezní fond podléhal přísným kontrolám a hodnocení efektivnosti. V současném programovém období 2007-2013 jsou finanční prostředky soustředěny především na Cíl – Konvergence. Významnou změnou je, že Kohezní fond, obdobně jako strukturální fondy, spolufinancuje žádoucí aktivity.

Ve výhledovém období pro 2007-2013 již z tohoto fondu byly vyplaceny finanční intervence ve výši 3,01 mld. EUR pro rok 2006 a 4,947 mld. EUR v roce 2007.[2]

Legislativně je činnost fondu upravena Nařízením Rady (ES) č. 1084/2006 z 11. 7. 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení Nařízení (ES) č. 1164/94 [5].

Po odstartování nového programového období došlo k několika změnám v oblasti strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. První změnou bylo snížení strukturálních fondů ze čtyř na dva. V minulém období patřily mezi strukturální fondy Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond, Finanční nástroj na podporu rybolovu a Fond soudržnosti. V současné době pro období 2007-2013 jsou za strukturální fondy považovány Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti. Druhou zásadní změnou je zapojení Fondu soudržnosti do systému programování strukturálních operací. Z fondu bude poskytována podpora obdobně jako v případě strukturálních fondů na programové dokumenty vypracované na národní úrovni.

3. Zdravotnická zařízení a jejich možnosti využití fondů EU

Jedním z nejdiskutovanějších evropských témat v současnosti je programovací období 2007-2013. Česká republika se tak nachází v situaci, kdy se jí naskýtají možnosti

čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. K tomu, aby Česká republika mohla úspěšně čerpat tyto finanční prostředky, je třeba splňovat několik podmínek. První z podmínek bylo vytvoření a příprava strategických dokumentů, které obsahují cíle a priority, na které je třeba se soustředit a vynakládat finanční prostředky z fondů Evropské unie. Návrhy zpracované převážně ministerstvy byly předkládány Evropské komisi ke schválení. Druhou podmínkou pro využívání finančních prostředků jsou projektové záměry. Příprava těchto projektů závisí především na subjektech, jakými jsou obce, kraje, neziskové organizace a podnikatelé. Všechny tyto subjekty mohou také při vytváření nových projektů přihlídnout na zkušenosti z minulých období a publikací, které se zabývají tematikou řízení a vytváření projektů.

Operační programy, které byly vytvořeny na období 2007-2013 Českou republikou, lze rozdělit do několika sektorů. Jedná se o operační programy tematické, regionální operační programy a programy přeshraniční spolupráce. Operační programy jsou dále vymezeny podle konkrétních oblastí podpory (např. infrastruktura, průmysl, zdravotnictví aj.)

Na základě priorit a cílů, jež byly vytyčeny pro programové období 2007-2013, vytvořila Česká republika 24 operačních programů, které slouží pro využívání finančních prostředků a podpor ze strukturálních fondů Evropské unie a Fondu soudržnosti. Celková částka, jež je k dispozici, v tomto programovém období je stanovena na více než 773 miliard korun.

Operační programy lze rozdělit podle cílů do skupin.

Pro Cíl Konvergence

- Tematické operační programy – ty se zaměřují především na určitou oblast jako je infrastruktura, životní prostředí a jsou platné pro všechny regiony České republiky. Jedná se o operační programy: OP Podnikání a inovace, OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Integrovaný operační program, OP Technická pomoc.
- Regionální operační programy – s výjimkou města Prahy jsou tyto operační programy sestavovány pro jednotlivé regiony soudržnosti, dle statistické

jednotky NUTS 2. (ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Jihozápad, ROP NUTS II Moravskoslezsko, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Severozápad, ROP NUTS II Střední Čechy, ROP NUTS II Střední Morava)

Pro Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

- Jedná se o projekty, které slouží především hlavnímu městu Praha (OP Praha Konkurenceschopnost, OP Praha adaptabilita). Tyto dva projekty rekompensují omezené čerpání finančních prostředků hlavního města Prahy ze sektorových operačních programů a z Cíle 1 – Konvergence.

Pro Cíl Evropská územní spolupráce

- Programy příhraniční spolupráce – mezi tyto operační programy řadíme programy příhraničních oblastí, které podporují spolupráci mezi příslušnými příhraničními regiony a příhraničními regiony. (OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko, OP Meziregionální spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce, INTERACT II, ESPON)

O metodickou a informační podporu jednotlivých samosprávných celků a o institucionální a programové zabezpečení v průběhu programového období 2007-2013 se stará Ministerstvo pro místní rozvoj. Ministerstvo také zodpovídá za tvorbu Národního strategického referenčního rámce a dalších programových dokumentů pro období 2007-2013. Řídící a koordinační výbor zajišťuje přípravu dokumentů na národní úrovni.

I přesto, že v minulém programovém období již bylo možné čerpat prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie, v oblasti zdravotnictví však tato možnost nebyla plně využita. Ministerstvo zdravotnictví tedy zřídilo zcela nový odbor pro implementaci oblastí Integrovaného operačního programu a strukturální fondy jsou pro nové období prioritou Ministerstva zdravotnictví.

Pro lepší orientaci můžeme rozdělit také podpory z fondů Evropské unie na tzv. investiční programy a na neinvestiční programy. Investiční programy zajišťují budování a modernizaci zařízení a vybavení, neinvestiční programy pak podporují rozvoj lidských zdrojů v oblasti zdravotnictví a napomáhají realizovat další vzdělávací programy.

Pro oblast zdravotnictví je možné čerpat zejména z následujících operačních programů

- ◆ Operační program Životní prostředí
- ◆ Integrovaný operační program
- ◆ Regionální operační programy
- ◆ Operační programy přeshraniční spolupráce

3.1 Operační program Životní prostředí

Operační program životní prostředí se soustředí na oblast zdraví a životního prostředí. Snaží se o trvalé zvýšení úrovně kvality zdraví obyvatel a zlepšení kvality životního prostředí. Tyto cíle jsou základními předpoklady pro vytvoření konkurenceschopného státu a jeho regionů a zvýšení jeho atraktivnosti. Operační program Životní prostředí vychází z Národního rozvojového plánu pro období 2007-2013 a z Národního strategického referenčního rámce. Tento operační program je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti. Program je řízen Ministerstvem životního prostředí. Operační program Životní prostředí byl schválen vládou české republiky, dále pak byl projednán a schválen evropskou komisí dne 20. 12. 2007.

Ve spojitosti se zdravotnictvím lze hovořit především o dotacích, které podporují a napomáhají realizovat opatření na úsporu energie, jako například zateplování, výměny oken, rekonstrukce topných soustav. Dále jsou realizovány podpory na budování systémů odděleného sběru nebezpečných odpadů nebo podpory pro udržitelné využívání zdrojů energie. V oblasti zdravotnictví byla prosazena velmi specifická témata, jakými jsou například systémy pro separaci nebezpečných zdravotnických odpadů nebo modernizace sterilizačních zařízení (tzv. formaldehydové sterilizace).

Samostatný Operační program Životní prostředí je rozdělen do osmi prioritních os, které se nadále dělí na jednotlivé oblasti podpory. Prioritní osy Operačního programu životní prostředí a oblasti podpor jsou také adresovány konkrétním příjemcům této podpory.

Výčet konkrétních os a oblastí podpory je následující: [6]

3.1.1 Prioritní osa 1: Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní

- Oblast podpory: Snižování znečištění vod
- Oblast podpory: Zlepšení jakosti pitné vody
- Oblast podpory: Omezování rizika povodní

Pro prioritní osu 1 jsou mezi příjemci této podpory územní samosprávné celky a jejich svazky, organizace zřízené kraji a obcemi, správci povodí, vodních toků, nádrží, majitelé a správci rybníků, vodních děl, společnosti, které jsou vlastněny z více než 50 % majetku obcemi nebo kraji, nevládní neziskové organizace, státní organizace a státní podniky, provozovatelé systému předpovědní a povodňové služby, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, fyzické a právnické podnikatelské osoby.

3.1.2 Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí

- Oblast podpory: Zlepšení kvality ovzduší
- Oblast podpory: Omezování emisí

Podpory směřují především k územním samosprávným celkům a jejich svazkům, fyzickým osobám, sdružením vlastníků, bytovým družstvům, obecně prospěšným společnostem, právnickým osobám, které provádějí podporované aktivity, veřejným výzkumným institucím, nadacím a nadačním fondům, příspěvkovým organizacím, osobám samostatně výdělečně činným, organizačním složkám státu a jejich přímo řízeným organizacím.

3.1.3 Prioritní osa 3: Udržitelné využívání zdrojů energie

- Oblast podpory: Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny
- Oblast podpory: Realizace úspor energie a využití odpadního tepla
- Oblast podpory: Environmentálně šetrné systémy vytápění a přípravy teplé vody pro fyzické osoby

Příjemci podpor jsou neziskové organizace, ÚSC a jejich svazky, nadace a nadační fondy, občanská sdružení a církve, obecně prospěšné společnosti, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, fyzické osoby, společenství vlastníků, bytová družstva.

S oblastí zdravotnictví velmi úzce souvisí obsah této prioritní osy „Udržitelné využívání zdrojů energie“. Hlavním cílem je zlepšení tepelně-technických vlastností zdravotnických objektů, konkrétně je možné zrealizovat výměnu výplní (okna, dveře), zateplení obvodových plášťů, případně zabezpečit ekologické a úsporné vytápění těchto objektů.

3.1.4 Prioritní osa 4: Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží

- Oblast podpory: Zkvalitnění nakládání s odpady
- Oblast podpory: Odstraňování starých ekologických zátěží

Tyto podpory jsou určeny pro neziskové organizace, ÚSC a jejich svazky, občanská sdružení, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, státní podniky nebo právnické osoby, které jsou zřízené státem pro tyto účely.

3.1.5 Prioritní osa 5: Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik

- Oblast podpory: Omezování průmyslového znečištění

Příjemci podpor jsou ÚSC a jejich svazky, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, občanská sdružení, neziskové organizace, podnikatelské subjekty, státní podniky, státní organizace, správci povodí a vodních toků, organizační složky státu, provozovatelé systému předpovědní povodňové služby.

3.1.6 Prioritní osa 6: Zlepšování stavu Přírody a krajiny

- Oblast podpory: Implementace a péče o územní soustavy Natura 2000
- Oblast podpory: Podpora biodiverzity
- Oblast podpory: Obnova krajinných struktur
- Oblast podpory: Optimalizace vodního režimu krajiny
- Oblast podpory: Podpora regenerace urbanizované krajiny
- Oblast podpory: Prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vod

Výše zmíněné oblasti podpory lze z hlediska jejich příjemců rozdělit. Pro první čtyři oblasti podpory jsou příjemci těchto podpor fyzické osoby, právnické osoby, které jsou založeny k nepodnikatelským účelům, především obecně prospěšné společnosti, obce, kraje, občanská sdružení, svazky obcí, příspěvkové organizace, organizační složky státu (mimo pozemkové úřady), státní organizace a další subjekty, které nekonají činnost podnikatelskou ve smyslu Obchodního zákoníku a kterým to umožňují právní předpisy, správci vodních toků, správci povodí.

Oblast podpory Prevence regenerace urbanizované krajiny je adresována právnickým osobám s nepodnikatelským účelem, obce, kraje, občanská sdružení, svazky obcí, příspěvkové organizace, organizační složky státu (mimo pozemkové úřady), státní organizace, které neprovozují podnikatelskou činnost a kterým toto umožňují právní předpisy. Pro oblast Prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vod jsou to obce, kraje, OSS, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce.

3.1.7 Prioritní osa 7: Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu

- Oblast podpory: Rozvoj infrastruktury pro realizaci environmentálních vzdělávacích programů, poskytování environmentálního poradenství a environmentálních informací

Příjemci podpory jsou ÚSC a jejich svazky, OSS, příspěvkové organizace, neziskové organizace, další subjekty, které neprovozují podnikatelskou činnost a jejich zřízení je umožněno obecně závaznými právními předpisy.

3.1.8 Prioritní osa 8: Technická asistence

Technická asistence je spíše pomocným nástrojem usnadňujícím samotnou implementaci ostatních prioritních os. Snaží se o zvýšení efektivity podpůrných aktivit a zvýšení kvality prováděných opatření. Příjemcem této podpory je řídicí orgán nebo zprostředkující subjekt.

3.2 Integrovaný operační program

Pro zdravotnictví je Integrovaný operační program jedním z nejvýznamnějších investičních programů, konkrétně se jedná o oblast intervence 3.2 – Služby v oblasti veřejného zdraví. Tato oblast podpory je implementována odborem Ministerstva zdravotnictví, intervence Služby v oblasti veřejného zdraví řeší využití finančních prostředků Evropské unie pro národní a neregionální účely. Finanční prostředky na tuto oblast podpory jsou směřovány především k organizacím Ministerstva zdravotnictví, organizacím krajů a obcí zařazených do národních sítí podle oborového vymezení (Onkologie, Traumatologie aj.). Hlavním cílem využívání finanční pomoci je přiblížení úrovně technického vybavení a kvality zdravotní péče zemím Evropské unie a také zlepšení demografických statistických údajů, jako jsou délka života a úmrtnost. V rámci oblasti 3.2 – Služby v oblasti veřejného zdraví je také v rámci podpory zdravého životního stylu a v oblasti prevence zdravotních rizik dán prostor nevládním neziskovým organizacím. Součástí Integrovaného operačního programu je také řízení kvality a nákladovosti poskytované zdravotní péče. V těchto oblastech podpory mohou někteří příjemci získat až 100% celkových způsobilých výdajů projektu.

Kromě těch podpor, které jsou přímo implementovány prostřednictvím Ministerstva zdravotnictví, také existují v rámci Integrovaného operačního programu možnosti čerpat finanční prostředky pro vybudování informačních systémů, jakým je například vybudování systému e-Health a pro zavedení informačních technologií a modernizaci územní veřejné správy. Jedná se o oblasti 1 a 2 Integrovaného operačního programu, které se zaměřují na modernizaci veřejné správy. Gestorem obou těchto oblastí je Ministerstvo vnitra.

Tabulka 3.1: Alokace podle prioritních os (IOP)

Prioritní osa	Název prioritní osy	Alokace
Prioritní osa 1a	Modernizace veřejné správy - cíl Konvergence	310 mil. €
Prioritní osa 1b	Modernizace veřejné správy (RKaZ)	24 mil. €
Prioritní osa 2	Zavádění ICT v územní veřejné správě - cíl Konvergence	170 mil. €
Prioritní osa 3	Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb	545 mil. €
Prioritní osa 4a	Národní podpora cestovního ruchu - cíl Konvergence	60,5 mil. €
Prioritní osa 4b	Národní podpora cestovního ruchu (RKaZ)	4,6 mil. €
Prioritní osa 5	Národní podpora územního rozvoje - cíl Konvergence	420 mil. €
Prioritní osa 6a	Technická pomoc - cíl Konvergence	45 mil. €
Prioritní osa 6b	Technická pomoc (RKaZ)	0,8 mil. €
	CELKEM	1582 mil. €

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj – řídicí orgán IOP. Newsletter IOP 1./2008

Prioritními osami Integrovaného operačního programu ve spojitosti se zdravotnictvím jsou: [7]

3.2.1 Prioritní osa 1a: Modernizace veřejné správy pro cíl Konvergence

- Oblast podpory: Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě

Prioritní osa 1b: Modernizace veřejné správy pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

- Oblast podpory: Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě

Hlavním cílem prioritních os 1a a 1b je modernizace ústřední státní správy prostřednictvím zavedení informačních technologií, specifickými cíli jsou pak zlepšení úrovně elektronických služeb ve veřejné správě, zvýšení užití internetu při komunikaci občana a instituce veřejné správy a snížení administrativního zatížení. Hlavními cílovými skupinami jsou Organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace.

Podpora os 1a a 1b bude realizována skrze individuální projekty formou nevratných finančních dotací. Ze správního hlediska je česká republika rozdělena do 14 krajů, které jsou současně také regiony NUTS 3. Z tohoto celkového počtu krajů spadá jeden hl. město Praha do cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a zbylých třináct je zařazeno do cíle Konvergence. Dle tohoto rozdělení jsou také redistribuovány finanční prostředky mezi jednotlivé osy, tedy 1:13.

3.2.2 Prioritní osa 2: Zavádění ICT v územní veřejné správě – cíl Konvergence

- Oblast podpory: Zavádění informačních technologií v územní veřejné správě

V tomto cíli je zřetelná snaha o zefektivnění činnosti úřadů veřejné správy, snaha o snížení finančních nároků, které administrativa vyžaduje a také zajištění transparentnosti. Zabezpečení, dostupnost a kvalita služeb by měly být prioritou. Hlavním nástrojem pro zajištění plynulého chodu správy, tvorby politik, sdílení dat představuje Smart Administration, který má vliv na celkový rozvoj regionů v oblasti podnikání a v oblasti veřejné správy. Globálním cílem Prioritní osy – Zavádění ICT v územní veřejné správě je modernizace veřejné správy prostřednictvím rozvoje informační společnosti. Specifickými

cíly pak jsou zvýšení kvality elektronických služeb ve veřejné správě a snížení administrativní zátěže.

Hlavní cílovou skupinou pro tyto intervence jsou kraje a jimi zřizované a zakládané organizace a obce a jimi zřizované a zakládané organizace a svazky obcí. Podpory jsou realizovány prostřednictvím individuálních projektů formou nevratných finančních dotací. Na prioritní osu 2 připadá cca 11 % z finanční alokace Integrovaného operačního programu pro cíl Konvergence.

3.2.3 Prioritní osa 3: Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb – cíl Konvergence

- Oblast podpory: Služby v oblasti sociální integrace
- Oblast podpory: Služby v oblasti veřejného zdraví
- Oblast podpory: Služby v oblasti zaměstnanosti
- Oblast podpory: Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik

Ze všech oblastí podpory si oblast podpory – Služby v oblasti veřejného zdraví vyžádala nejvíce finančních prostředků, konkrétně 248.481.706 EUR, což představuje cca 15-16 % celkového podílu na alokaci v Integrovaném operačním programu. Celkově pak prioritní osa 3 se svým podílem 34 % na alokaci zdrojů z IOP je nejrozsáhlejší intervencí v rámci Integrovaného operačního programu.

Hlavním cílem v oblasti zdravotnictví je poskytovat intervence pro modernizaci a zvýšení kvality technického zázemí a vybavenosti zdravotnických zařízení, zvyšování a udržení kvality poskytované zdravotní péče. Podpora prevence zdravotních rizik, zkrácení doby hospitalizace, snížení úmrtnosti, invalidity a částečné invalidity a jiných ukazatelů, které neodpovídají standardům v zemích Evropské unie. Průměrné hodnoty počtu obyvatel onemocněných cukrovkou, rakovinou, nebo poruchami oběhové soustavy jsou v České republice o něco vyšší než v zemích Evropské unie a je třeba jim věnovat patřičnou pozornost.

Aktivitami v této oblasti podpory jsou modernizace a obnova přístrojového vybavení (zdravotnických prostředků) národních sítí zdravotnických zařízení, systémová opatření v oblasti prevence zdravotních rizik obyvatelstva a prevence sociálního vyloučení osob znevýhodněných jejich zdravotním stavem nebo věkem, řízení kvality a nákladovosti systému veřejného zdraví.

Hlavními cílovými skupinami prioritní osy 3, a to především pro oblast podpory 3.2 Služby v oblasti veřejného zdraví, jsou organizační složky státu a jimi zřizované příspěvkové organizace, organizace zřizované a zakládané kraji a obcemi, nestátní neziskové organizace, fyzické a právnické osoby poskytující veřejnou službu v oblasti zdravotní péče.

3.3 Regionální operační programy

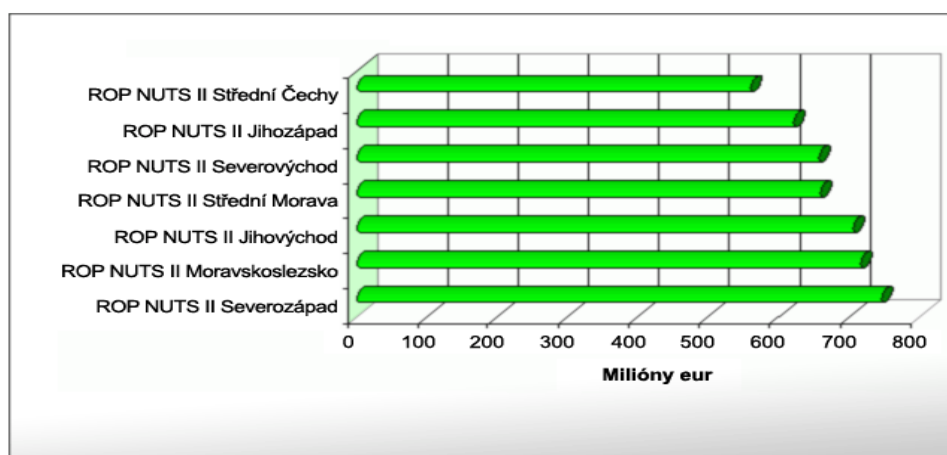
Další možností využití fondů Evropské unie je využití Regionálních operačních programů. Pro současné programové období 2007-2013 bylo vytvořeno celkem 7 regionálních operačních programů (ROP), které pokrývají celou Českou republiku vyjma Hlavního města Prahy. Regionální operační programy jsou rozděleny do jednotlivých sektorů, oblastí podpory a jejich hlavním cílem je zvýšení konkurenceschopnosti, atraktivnosti a urychlení rozvoje každého regionu. V oblasti zdravotnictví se pak hovoří o zkvalitnění života v jednotlivých regionech. Každý regionální operační program je řízen samostatně Regionální radou příslušného regionu soudržnosti.

Regionální operační programy jsou financovány z Cíle Konvergence. Tento Cíl se v první řadě zaměřuje na podporu růstu regionů a na tvorbu pracovních míst v oblastech, které jsou mezi všemi členskými zeměmi označeny za nejméně rozvinuté. Jedná se tedy o regiony s HDP nižším než 75 % průměru Evropské unie. Z fondů Evropské unie bylo celkem na Regionální operační programy cíle Konvergence vyčleněno 4,6 mld. EUR. Rozvojová strategie a cíle politiky soudržnosti, které jsou definovány v rámci Národního strategického referenčního rámce České republiky pro období 2007-2013 (NSRR), jsou hlavním předpokladem pro Regionální operační programy. Jednotlivé priority NSRR jsou převáděny do Operačních programů, konkrétních oblastí podpor, ty jsou přesně věcně vymezeny a navzájem odděleny. Regionální operační programy vychází z platných strategických a programových materiálů krajů. Všechny podporované aktivity v rámci Regionálních operačních programů jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Jedná se především o investiční projekty.

Regionální operační programy pro období 2007-2013

- ◆ NUTS II Střední Čechy – Středočeský kraj
- ◆ NUTS II Severozápad – Karlovarský, Ústecký kraj
- ◆ NUTS II Jihozápad – Plzeňský, Jihočeský kraj
- ◆ NUTS II Moravskoslezsko – Moravskoslezský kraj
- ◆ NUTS II Střední Morava – Olomoucký, Zlínský kraj
- ◆ NUTS II Jihovýchod – Vysočina, Jihomoravský kraj
- ◆ NUTS II Severovýchod – Liberecký, Královehradecký, Pardubický kraj

Tabulka 3.2: Indikativní alokace prostředků z fondů EU v České republice pro ROP v cíli Konvergence

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj – Regionální operační programy

Pro oblast zdravotnictví jsou pak jednotlivé oblasti podpor vyčleněny následovně: [8]

3.3.1 ROP Střední Čechy - RR regionu soudržnosti Střední Čechy

- ◆ Oblast podpory: Rozvoj regionálních center
Příjemci - Kladno, Mladá Boleslav, kraj, organizace zřizované a zakládané kraji, nestátní neziskové organizace.
- ◆ Oblast podpory: Rozvoj měst
Příjemci - obce s rozšířenou působností, kraj, organizace zřizované a zakládané kraji a obcemi, nestátní neziskové organizace, fyzické a právnické osoby poskytující veřejnou zdravotní péči dle zákona č. 20/1966 Sb.
- ◆ Oblast podpory: Rozvoj venkova

Příjemci - kraj, obce, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, obce nad 5 tis. obyvatel, nestátní neziskové organizace, fyzické a právnické osoby poskytující veřejnou zdravotní péči dle zákona

Obecným cílem Regionálního operačního programu Severovýchod je zlepšení kvality poskytované zdravotní péče a zlepšení její přístupnosti. Hlavními aktivitami jsou aktivity pro nemocniční zařízení a polikliniky, odborné léčebné ústavy-rehabilitační zařízení a ostatní zdravotnická zařízení – kojenecké ústavy, jesle, dětské domovy do 3 let, jako například modernizace a rekonstrukce, zavádění moderních technologií, inovace, zefektivnění využití nevyužitých prostor, doplňkové aktivity, bezbariérové vstupy.

3.3.2 ROP Moravskoslezsko - RR regionu soudržnosti Moravskoslezsko

- ◆ Oblast podpory: Podpora zajištění efektivnosti a dostupnosti poskytování zdravotnických služeb

Příjemci - kraj, obce, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, nestátní neziskové organizace, organizace zřízené státem, soukromá zdravotnická zařízení - právnické osoby

Hlavní aktivity pro dosažení lepší efektivnosti a kvality poskytované zdravotní péče jsou vybavení zdravotnických zařízení jejich stavební úpravy a zajištění technického a věcného vybavení, bezbariérové přístupy, výtahy, zavádění informačních technologií, nákup a vybavení sanitek, ostatní investice do oblastí veřejného zdraví a zdravotní prevence.

3.3.3 ROP Jihozápad- RR regionu soudržnosti Jihozápad

- ◆ Oblast podpory: Integrované projekty rozvojových center - Plzeň, Tábor, Český Krumlov, České Budějovice, Písek, Strakonice, Jindřichův Hradec
- ◆ Oblast podpory: Rozvoj zdravotnické péče

Příjemci - kraj, obce, provozovatelé nestátních zdravotnických zařízení, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, nestátní neziskové organizace, sdružení právnických osob

Hlavními aktivitami Regionální operačního programu Jihozápad jsou rekonstrukce a modernizace zdravotnických zařízení (nemocnice, polikliniky), nákup a modernizace vybavení, rozvoj sítě neodkladné přednemocniční péče (zdravotnická záchranná služba).

3.3.4 ROP Střední Morava - RR regionu soudržnosti Střední Morava

- ◆ Oblast podpory: Rozvoj regionálních center – Integrované plány rozvoje měst
Příjemci - Olomouc, Zlín, subjekty jejichž projekt je součástí IPRM v daném území

- ◆ Oblast podpory: Rozvoj měst
Příjemci – kraje, obce s více než 5000 obyvateli, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, NNO, mimo Olomouc, Zlín

- ◆ Oblast podpory: Rozvoj venkova
Příjemci – kraje, obce od 500 - 5000 obyvatel, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, NNO

Hlavními aktivitami pro podporu rozvoje sociální infrastruktury jsou modernizace, stavební úpravy, výstavba zdravotnických zařízení, pořízení technického vybavení a investice do zlepšení dostupnosti zdravotní péče, investice související s rozvojem center akutní péče.

3.3.5 ROP Severozápad - RR regionu soudržnosti Severozápad

- ◆ Oblast podpory: Regenerace a rozvoj měst
- ◆ Oblast podpory: Podpora rozvojových pólů regionu – Ústí nad Labem, Most, Děčín, Teplice, Karlovy Vary, Chomutov – IPRM
- ◆ Oblast podpory: Podpora revitalizace a regenerace středních a malých měst – 5000 - 50 000 obyvatel
- ◆ Oblast podpory: Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů

Příjemci - kraje, obce, organizace zřizované či zakládáné kraji či obcemi, NNO

Aktivity - modernizace a rekonstrukce zdravotnických zařízení, modernizace a rekonstrukce krajských zdravotnických zařízení (kompletní infrastruktura akutní péče, centra primární péče, přístroje, laboratoře, informační centra, podpora optimalizace logistických a obslužných procesů)

3.3.6 ROP Jihovýchod – RR regionu soudržnosti Jihovýchod

- ◆ Oblast podpory: Rozvoj urbanizačních center – zejména Brno, Jihlava – IPRM
- ◆ Oblast podpory: Rozvoj regionálních středisek – zejména regionální střediska NUTS II Jihovýchod
- ◆ Oblast podpory: Veřejné služby regionálního významu
- ◆ Oblast podpory: Rozvoj a stabilizace venkovských sídel

Příjemci - kraje, organizace zřizované nebo zakládáné krajem, NNO

Hlavní aktivity - Technické zhodnocení zdravotnických zařízení poskytujících lůžkovou a ambulantní péči včetně záchranné služby, vybavení přístrojovým vybavením, informačními technologiemi včetně souvisejících stavebních úprav a celkové zkvalitnění infrastruktury veřejných služeb na regionální úrovni.

3.3.7 ROP Severovýchod – RR regionu soudržnosti Severovýchod

- ◆ Oblast podpory: Rozvoj regionálních center – Integrované plány rozvoje měst
Příjemci - Hradec Králové, Liberec, Pardubice (+ obce s více než 50 tis. obyv.)
- ◆ Oblast podpory: Rozvoj měst
Příjemci - kraje, obce s více než 5000 obyvatel, organizace zřizované nebo zakládáné kraji a obcemi, NNO
- ◆ Oblast podpory: Rozvoj venkova

Příjemci - kraje, obce od 500 - 5000 obyvatel, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, NNO

Hlavní aktivitou je investování do nových technologií souvisejících s modernizací zdravotnických zařízení s cílem rozvoje infrastruktury v oblasti zdravotnictví a sociálních věcí.

Hlavní rozdíly mezi Integrovaným operačním programem a Regionálními operačními programy spočívají v jejich zaměření. Veškeré projekty nestátních neziskových organizací jsou v rámci ROP realizovány na regionální úrovni, dále podpory směřují ke specializovaným a ostatní pracovištím zdravotnických zařízení, která nejsou součástí národních sítí a ke zdravotnickým zařízením, jejichž projekty mají regionální a místní působnost. Jak už samotný název Regionální operační programy (ROP) napovídá, jedná se o podpory převážně pro krajské a obecní organizace.

3.4 Operační programy Přeshraniční spolupráce

Operační programy přeshraniční spolupráce se týkají vždy hraničních regionů sousedících s regiony v jiném členském státu. Pro Českou republiku tak existují operační programy pro přeshraniční spolupráci s Polskem, Saskem, Bavorskem, Rakouskem a Slovenskem (OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko).

Tyto operační programy jsou rozděleny do oblastí podpory, na které je možno žádat finanční podpory. Obecnými podporovanými aktivitami jsou podpora podnikání, vědy a výzkumu, rozvoj lidských zdrojů, podpora cestovního ruchu a zachování tradic, rozvoj území a zlepšení životního prostředí, zlepšení dopravy a dostupnosti. Aktivity operačního programu přeshraniční spolupráce jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Řídícím orgánem operačních programů přeshraniční spolupráce je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Cílovými skupinami těchto dotací jsou nestátní neziskové organizace, organizace zřizované státem, nadace a nadační fondy, kulturní a vzdělávací instituce, zdravotnická a sociální zařízení. Realizované projekty jsou investičního charakteru.

Každý operační program přeshraniční spolupráce usiluje o navázání kontaktů s regionem v zahraničí a o výměnu informací o výkonu státní správy a samosprávy. Společným cílem jednajících regionů je realizace společných projektů v oblasti zdravotnictví v příhraničních oblastech. Účastníci jednání postupně představují systém fungování zdravotnictví, poté jsou stanoveny základní oblasti spolupráce (např. spolupráce v oblasti záchranné zdravotní služby, spolupráce v oblasti lůžkové péče, spolupráce jednotlivých nemocnic).

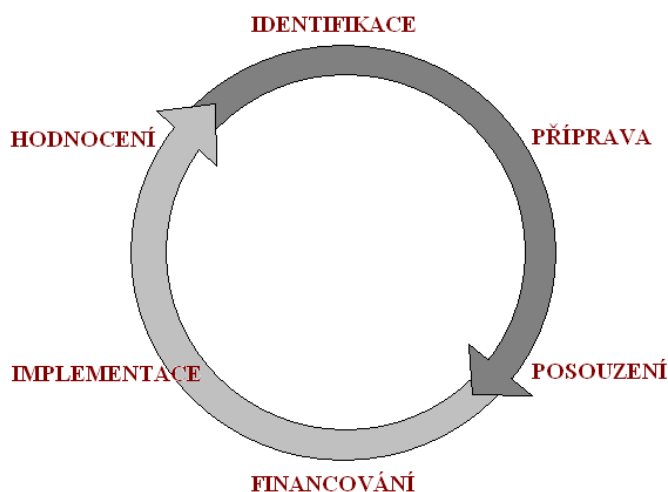
4. Postup při získávání finančních prostředků z EU

Předcházející kapitola byla věnována operačním programům a prioritním osám těchto programů, které v rámci výzev v jednotlivých oblastech podpory umožňují příjemcům žádat o finanční prostředky. Důraz byl kladen na možnosti příjemců žádat o finanční prostředky pro oblast zdravotnictví.

Tato kapitola bude zaměřena na postupy při získávání finančních prostředků z EU a samotné tvorbě projektu. Jinými slovy bude provedena analýza nezbytných kroků pro úspěšnou realizaci projektu. Zároveň bude na příkladech z praxe provedena komparace dvou projektů ve vazbě na závěrečná hodnocení daných projektů a způsoby zhodnocení.

Během projektové přípravy je velmi stěžejní držet se základních zásad pro tvorbu projektů, ty pomáhají navýšit šanci na úspěšnou realizaci projektu a dosažení cílů a účelu, za jakým byl projekt vytvořen. K základním postupům a zásadám po zrodu myšlenky obvykle patří definice a lokalizace projektu a způsob jeho financování. K úspěšné realizaci je vhodné složit tým odborníků, kteří se mohou vzájemně opravovat a navrhopat změny během procesu tvorby projektu. Realizace projektu vyžaduje také časový harmonogram, určitý časový prostor pro realizaci a dodržování pravidel pro publicitu a pravidel pro výběr dodavatelů. Včasné konzultace s Řídicím orgánem, u kterého žádáme o podporu, mohou zamezit tvorbě chyb a nedostatků.

Projektový cyklus může být znázorněn následovně:

Obrázek 4.1: Projektový cyklus

4.1 Zateplení dětského pavilonu Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace

Investiční projekt zaměřený na realizaci úspor energií v objektu dětského pavilonu zahrnující zateplení střechy a pláště budovy, výměnu oken a dveří, konstrukci balkónů a úpravu vytápění. Zlepšením tepelně – technických vlastností budovy se sníží energetická náročnost objektu a zároveň dojde ke zkvalitnění technického stavu obvodových konstrukcí a jednotlivých střech.

4.1.1 Informace o projektu „Zateplení dětského pavilonu Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace“

K financování projektu budou využity finanční prostředky Operačního programu Životní prostředí, prioritní osa 3 - Udržitelné využívání zdrojů energie, podoblast podpory 3.2.1 Realizace úspor energií.

Žádost byla předložena v rámci XI. Výzvy, 17. 8. 2009, schválena v březnu 2010

Náklady a financování projektu:

- celkové náklady: 38 175,8 tis. Kč,

- z toho způsobilé náklady⁶: 10 514,1 tis. Kč,
- z toho nezpůsobilé náklady⁷: 27 661,6 tis. Kč,
- financováno z podpory OPŽP v režimu de minimis⁸: 9 462,7 tis. Kč,
- spolufinancování z rozpočtu zřizovatele⁹: 28 713,0 tis. Kč.

4.1.2 Příprava projektu „Zateplení dětského pavilonu Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace“

Příprava rozvojového projektu města (nebo také jeho organizací) je zahájena na základě schváleného projektového záměru radou města. Předkladatel projektového záměru zajistí předložení projektového záměru (investičního záměru) radě města ke schválení, návrhu nositele projektu (odpovědná osoba) a zároveň zavede projektový záměr do informačního systému města o připravovaných a realizovaných i nerealizovaných projektech.

Projektový tým (specialisté pro danou oblast) v čele s manažerem projektu zajišťuje a koordinuje průběh projektu ve všech jeho fázích. Vždy se řídí pravidly stanovenými pro daný dotační titul, zákonnými normami, směrnicemi SMO atd. Projektový záměr se zpracuje do podoby projektu – zpracováním projektové dokumentace, energetického auditu a dalších dokumentů (např. povolení a stanoviska orgánů státní správy...). Příprava projektu je odvislá od časové náročnosti jednotlivých dokumentů a jejich návaznosti (včetně lhůt pro veřejné zakázky – dokumentace je obvykle zpracovávána externí firmou), proto je nutné již v této fázi znát předběžný termín výzvy k předkládání žádostí o dotaci a celou přípravu tomuto také přizpůsobit.

O předložení žádosti o dotaci a o navrženém způsobu financování rozhoduje rada města na základě informací o dotačním titulu, celkových nákladech a financování, dotaci, požadavcích na rozpočet města apod. a po projednání v příslušné komisi rady města.

⁶ **Způsobilé náklady** zahrnují pouze část investičních výdajů spojených s realizací opatření na dosažení energetických úspor tak, aby projekt splňoval bodové hodnocení stanovené SFŽP v rámci XI. výzvy a zároveň jsou odečteny úspory energií generované realizovanými opatřeními v projektu za 5 let.

⁷ **Nezpůsobilé náklady** projektu zahrnují kromě investičních nákladů také náklady na povinnou publicitu projektu, rezervu, zabezpečení výstavby.

⁸ Projekt dle stanoviska SFŽP ČR a směrnice EK spadá pod **veřejnou podporu**. Zde byla použita podpora dle pravidel tzv. českého přechodného rámce.

⁹ Statutární město Ostrava, jako zřizovatel Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace, se bude podílet na **spolufinancování projektu**, které zahrnuje nejen 10% povinnou spoluúčast žadatele na způsobilých výdajích, ale dále také veškeré nezpůsobilé výdaje projektu.

V případě schválení dotace řídicím orgánem zajistí projektový tým doklady nutné pro vydání smlouvy o dotaci, kterou následně nositel předloží radě města ke schválení.

Nositel projektu zajišťuje veškeré veřejné zakázky pro realizaci projektu v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, interními předpisy SMO a pravidly dotačního titulu. V rámci realizace projektu probíhají také kontrolní dny. Po ukončení projektu nositel informuje radu města o výsledcích projektu, závěrečném rozpočtu a vyúčtování s rozpočtem SMO.

4.1.3 Projektový cyklus a hodnocení projektu v rámci OPŽP

Žádosti o dotaci (pro individuální projekty, do 25mil. Eur) jsou přijímány v rámci opakovaných krátkodobých výzev zveřejněných na internetových stránkách SFŽP ČR a MŽP a v tisku. Spolu s výzvami jsou také zároveň vyhlašována hodnotící kritéria a omezení projektů. Žádost je zpracovávána elektronicky v systému Benefill, přílohy se elektronicky nekládají. Krajskému pracovišti SFŽP ČR, příp. AOPK ČR se v termínu výzvy žádosti odevzdávají v tištěné podobě. Poté tato pracoviště provádí kontrolu formálních náležitostí (soulad mezi tištěnými dokumenty a elektronickou verzí žádosti – např. správné označení, počet stran, podpisy, razítka...). V případě potřebného doplnění či úprav formálních nedostatků může vyzvat příslušné krajské středisko žadatele k nápravě s termínem do 3 pracovních dnů. Následně pokračuje kontrola kritérií přijatelnosti z hlediska technického, environmentálního a ekonomického. V případě kladného vyhodnocení – akceptace žádosti je projekt poslán k posouzení na Krajskou pracovní skupinu. Krajská pracovní skupina doporučí nebo nedoporučí projekt k dalšímu hodnocení a na základě toho je projekt nakonec předložen k hodnocení výběrových kritérií Řídicímu orgánu (Ministerstvo životního prostředí ČR). V případě úspěšnosti projektu je žadateli zaslán Registrační list akce a rozhodnutí o poskytnutí dotace ze SFŽP ČR.

Na základě tohoto obvykle žadatel zahajuje výběrové řízení na dodavatele/zhotovitele. Po schválení zadávací dokumentace SFŽP provede výběrové řízení a následně podepisuje smlouvu s dodavatelem/zhotovitelem. Smlouvu o dílo spolu s dalšími požadovanými doklady zasílá žadatel v tištěné podobě na SFŽP ČR.

V elektronickém systému Benefill vyplní požadované informace o zakázce, vítězném uchazeči, aj. V této době se již projekt může realizovat a být také dokončen. Do 2 měsíců SFŽP vyhotoví smlouvu o dotaci ze SFŽP a vydá rozhodnutí o poskytnutí podpory z ERDF/FS. Po podpisu smlouvy může žadatel začít zasílat žádosti o platbu SFŽP ČR a zahájit tak samotné financování akce na základě zkontrolovaných faktur. Od schválení projektu až po jeho ukončení je nutné průběžně v systému Benefill vyplňovat také monitorovací zprávy (1krát za 4 měsíce), dodržovat harmonogram realizace, pravidla publicity a další. Po ukončení projektu žadatel vyhotovuje tzv. formulář závěrečného hodnocení akce.

4.2 Vybavení Městské nemocnice Ostrava zdravotnickou technikou

Investiční projekt zaměřený na pořízení zdravotnické techniky, a to na pořízení:

- systému pro elektronickou archivaci a přenos obrazových informací (PACS);
- neuronavigačního přístroje;
- enteroskopu.

4.2.1 Informace o projektu „Vybavení Městské nemocnice Ostrava zdravotnickou technikou“

K financování projektu budou využity finanční prostředky Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko, prioritní osa 2 Podpora prosperity regionu, oblast podpory 2.1 Infrastruktura veřejných služeb dílčí oblast podpory 2.1.3 Podpora zajištění efektivnosti a dostupnosti poskytování zdravotnických služeb,

Žádost byla předložena: v rámci Výzvy č. 2.1-13 Podpora vybavení zdravotnických zařízení zdravotnickou technikou, vyhlášena 22. 12. 2009, ukončena 22. 2. 2010, výsledky dosud nevyhodnoceny.

Náklady a financování projektu:

- celkové náklady: 26 996 tis. Kč,

- z toho způsobilé náklady¹⁰: 26 996 tis. Kč,
- z toho nezpůsobilé náklady: 0 tis. Kč,
- financováno z podpory ROP MS: 24 971 tis. Kč,
- financování z rozpočtu nositele (MNO) 24 tis. Kč
- spolufinancování z rozpočtu zřizovatele¹¹: 2 001 tis. Kč.

4.2.2 Příprava projektu „Vybavení Městské nemocnice Ostrava zdravotnickou technikou“

Příprava projektu je zahájena po předložení projektového záměru radě města. Předkladatel je povinen zajistit předložení investičního záměru radě města ke schválení zároveň předloží návrh odpovědné osoby projektu a zavede projektový záměr do informačního systému města. V tomto informačním systému jsou evidovány veškeré připravované, realizované i nerealizované projekty.

Pro realizaci projektu je vytvořen projektový tým, který je složen z odborníků pro danou oblast. Projektový tým je pod neustálým dohledem manažera projektu, který je odpovědný za koordinaci a průběh projektu ve všech fázích projektového cyklu. Projektový tým se řídí zákonnými normami, směrnicemi SMO, pravidly stanovenými pro daný dotační titul. Projektový záměr se transformuje do podoby projektu zpracováním projektové dokumentace a dalších dokumentů (stavební povolení, územní rozhodnutí). Příprava projektu je závislá na časovém harmonogramu. Každé zpracování projektového dokumentu vyžaduje čas, proto je třeba zajistit předběžný termín výzvy k předkládání žádostí o dotaci. Koordinace projektu je uzpůsobena časovému plánu.

O předložení žádosti o dotaci rozhoduje rada města, ta také na základě informací o dotačním titulu schvaluje navržený způsob financování projektu. Komise rady města dále projednává požadavky na rozpočet, dotaci a financování.

¹⁰ **Způsobilé náklady** zahrnují pouze část investičních výdajů spojených s realizací opatření na dosažení energetických úspor tak, aby projekt splňoval bodové hodnocení stanovené SFŽP v rámci XI. výzvy a zároveň jsou odečteny úspory energií generované realizovanými opatřeními v projektu za 5 let.

¹¹ Statutární město Ostrava, jako zřizovatel Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace, se bude podílet na **spolufinancování projektu** ve výši 7,5% způsobilých nákladů, zde nejsou předpokládány nezpůsobilé náklady.

Pokud řídicí orgán schválí dotaci projektu, musí projektový tým vytvořit podmínky nutné pro vydání smlouvy o dotaci. Smlouva o dotaci je následně předložena radě města spolu s návrhem na zajištění spolufinancování. Rada města provede schválení.

Veřejné zakázky pro realizaci projektu musí být v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, interními předpisy SMO a pravidly dotačního titulu. Během projektového cyklu jsou také stanoveny kontrolní dny. Po ukončení projektu nositel informuje radu města o výsledcích projektu, závěrečném rozpočtu a vyúčtování s rozpočtem SMO.

4.2.3 Projektový cyklus a hodnocení projektu v rámci ROP MS

Žádosti o dotaci jsou přijímány v rámci krátkodobých výzev zveřejněných na internetových stránkách Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko (ROP) a na stránkách SFŽP ČR a MŽP a v tisku (OPŽP). Spolu s výzvami jsou také zároveň vyhlašována hodnotící kritéria a další omezení projektů. Žádost je zpracovávána elektronicky v systému Benefit 7+, přílohy se elektronicky nekládají. Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko se v termínu výzvy žádosti odevzdávají v tištěné podobě. Poté je provedena kontrola formálních náležitostí (soulad mezi tištěnými dokumenty a elektronickou verzí žádosti – např. správné označení, počet stran, podpisy, razítka...). V případě potřebného doplnění či úprav formálních nedostatků může vyzvat ÚRR žadatele k nápravě s termínem do 5 pracovních dnů. Nejpodstatnějším podkladem pro hodnocení projektu je studie proveditelnosti a analýza přínosů a nákladů (Cost-Benefit Analýza) u projektů nad 10 mil. Kč, u projektů s nižšími náklady je pouze zjednodušená studie proveditelnosti a není nutnost CBA. Následně pokračuje kontrola kritérií přijatelnosti z hlediska souladu s výzvou a ekonomického. V případě kladného vyhodnocení je projekt předložen k rozhodnutí Řídicímu orgánu (Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko, resp. Výbor Regionální rady). V případě úspěšnosti projektu je žadateli, po doložení dalších dokladů před podpisem smlouvy (do 20 dnů po rozhodnutí Výboru RR), zaslán návrh smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Regionální rady.

Žadatel zahajuje výběrové řízení na dodavatele/zhotovitele (může i před schválením projektu RR, dokonce před podáním žádosti o dotaci). ÚRR však důsledně kontroluje zadávací dokumentace, resp. proces všech výběrových řízení v rámci projektu. Výběrová řízení zahájená po registraci žádosti o dotaci musí být zadána do informačního systému spravovaném ÚRR, pokud nejsou vedena v registračních systémech plynoucích ze zákona. Smlouvu o dílo spolu s dalšími požadovanými doklady zasílá žadatel v tištěné podobě na ÚRR v rámci žádosti o platbu. Žadatel může zasílat žádosti o platbu po podpisu smlouvy a zahájit tak samotné financování akce z dotace na základě zkontrolovaných faktur. Od schválení projektu až po jeho ukončení je nutné průběžně v systému Benefit7+ vyplňovat také monitorovací zprávy (minimální rozestup 4 měsíce), dodržovat harmonogram realizace, pravidla publicity a další. Po ukončení projektu žadatel vyhotovuje tzv. formulář závěrečného hodnocení akce.

4.3 Komparace realizovaných projektů

Při srovnávání procesu realizace obou zmíněných projektů je zjevné, že metodicky jsou si projekty velmi podobné. Žádosti o dotaci jsou přijímány v rámci krátkodobých výzev zveřejněných na internetových stránkách Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko. Základní principy projektového cyklu jsou totožné. Při realizaci obou projektů je nutná definice a lokalizace projektu a určení způsobu jeho financování. Ve způsobu financování se oba projekty liší, to je dáno zejména oblastí podpory, ke které se projekt vztahuje. K financování projektu „Zateplení dětského pavilonu Městské nemocnice Ostrava, příspěvkové organizace“ slouží finanční prostředky Operačního programu Životní prostředí, zatímco pro projekt „Vybavení Městské nemocnice Ostrava zdravotnickou technikou“ jsou využity finanční prostředky Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko. Oba projekty vyžadují zpracování cílů a vytvoření časového plánu a to vše pod dozorem týmového manažera. O schvalování způsobu financování a předložení žádosti o dotaci rozhoduje v obou případech rada města. Obecně lze tedy konstatovat, že pravidla pro schvalování a podpis smlouvy o dotaci jsou totožná pro všechny projekty.

Zásadním rozdílem je využívání informačních systémů. Pro každý projekt existuje odlišný systém, který slouží ke komunikaci se žadatelem. Informační systémy jsou spravovány řídicími orgány nebo jeho krajskými pracovišti. V prvním případě je žádost zpracovávána elektronicky v systému Benefill, tištěná podoba se pak odevzdává krajskému pracovišti Státního fondu životního prostředí, případně Agentuře ochrany přírody a krajiny. Pro projekty, které žádají o dotaci v rámci regionálních operačních programů, jsou žádosti elektronicky zpracovávány v systému Benefit 7+ a tištěná forma je odevzdána na Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko.

Každý z projektů podléhá kontrole a hodnocení odlišným způsobem. V rámci ROP se využívá studie proveditelnosti a CBA (Cost-Benefit Analysis). U menších projektů je provedena pouze zjednodušená studie proveditelnosti. Projekt v rámci OPŽP je podroben kontrole kritérií přijatelnosti z hlediska technického, environmentálního a ekonomického. V případě, že jsou projekty hodnoceny kladně, dochází k předložení žádosti příslušnému řídicímu orgánu (Ministerstvo životního prostředí ČR/ Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko). Lhůty pro vyhotovení smlouvy o dotaci po kladném rozhodnutí řídicího orgánu jsou také odlišné, u projektu OPŽP je lhůta stanovena na dva měsíce a u projektu ROP je návrh smlouvy zaslán do dvaceti dnů. Od schválení projektu až po jeho ukončení je nutné průběžně v příslušném systému vyplňovat také monitorovací zprávy. Po ukončení projektů žadatelé vyhotovují formuláře závěrečného hodnocení akce.

5. Závěr

Z cílů Evropské unie, které byly formulovány pro programové období 2007-2013 (Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, Evropská územní spolupráce) je patrné, že současná strukturální politika se soustřeďuje na zvýšení aktivity regionů soudržnosti. Aktivita je podporována realizací operačních programů v jednotlivých regionech soudržnosti a opatřeními státu.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo ověření teoretických znalostí, nastudovaných z odborné literatury na praktických příkladech z praxe. Během projektové přípravy je velmi stěžejní držet se základních zásad pro tvorbu projektů, ty zvyšují šanci na úspěšnou realizaci projektu a dosažení stanovených cílů. Byla tedy realizována analýza nezbytných kroků pro úspěšnou realizaci projektu a sledovány similarity a rozdíly mezi jednotlivými projekty. Ze získaných interních informací a později vyhotovené komparace obou projektů pak byly zodpovězeny hypotézy.

Vyhodnocení hypotéz, zjištěných na základě poskytnutých informací je následující:

I. Hypotéza: Průběh kontroly a hodnocení projektů je totožný

Podkladem pro hodnocení projektu z ROP je studie proveditelnosti a analýza přínosů a nákladů (Cost-Benefit Analýza) u projektů nad 10 mil. Kč, u projektů s nižšími náklady se provádí pouze zjednodušená studie proveditelnosti a CBA není nutností. V případě nutných úprav nebo formálních nedostatků se nápravy uskutečňují do 5 pracovních dnů po vyzvání k těmto změnám.

U projektu z Operačního programu Životní prostředí provádí kontrolu formálních náležitostí Státní fond životního prostředí ČR, příp. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Jedná se o kontrolu kritérií přijatelnosti z hlediska technického, environmentálního a ekonomického. Případné nutnosti, změny či úpravy jsou uskutečňovány do 3 pracovních dnů po vyzvání k těmto změnám.

Průběh kontroly a hodnocení projektů je tedy odlišný.

II. Hypotéza: Všechny žádosti jsou elektronicky zpracovávány do stejného informačního systému

Pro projekty, které žádají o dotaci v rámci regionálních operačních programů, jsou žádosti elektronicky zpracovávány v systému Benefit 7+,

u projektů, které žádají dotaci v rámci Operačního programu Životní prostředí je žádost zpracovávána elektronicky v systému Benefill, tzn. neexistuje stejný informační systém.

Použitá literatura

1. Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství, [online]. 1957, Řím, *Evropská komise* [cit. 2010-03-17]. Dostupné na World Wide Web: http://www.euroskop.cz/gallery/2/754-smlouva_o_es.pdf
2. BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 188s. ISBN 978-807400-111-6
3. URBAN, L. *Evropský vnitřní trh a příprava ČR na začlenění*. 1. vyd. Praha: Linde, 2005. 248s. ISBN 80-7201-330-0
4. Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 z 21. 6. 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech, *Úřední věstník*, L 161, 26/06/1999, s. 0001-0042.
5. Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 z 11. 6. 2006 o fondu soudržnosti a o zrušení Nařízení (ES) č. 1164/1994, *Úřední věstník EU*, L 210.
6. CHVOJKOVÁ, A., KVĚTOŇ, V. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. 1. vyd. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 183s. ISBN 978-80-86684-43-7
7. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Integrovaný operační program, [online]. 2008. [cit. 2010-04-14]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/Integrovaný-operacni-program/Dokumenty/Obecne-dokumenty-IOP>
8. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Regionální operační programy, [online]. 2008. [cit. 2010-04-14]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>

9. BŘÍZA, J., PAVLÍKOVÁ, J. *Peníze, zdravotnictví, malé a střední podnikání a možnosti získávání finančních prostředků z Evropské unie*. 1. vyd. Praha: EUROLEX BOHEMIA, a. s. 2006. 175s. ISBN 80-86861-87-2
10. TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H., ŠUBRTOVÁ, J. *Získejte dotace z fondů EU*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s. 2009. 160s. ISBN 978-80-251-2649-3
11. GROLIG, D., BUMBÁLEK, L. *Příklady dobré praxe: Úspěšné projekty strukturálních fondů EU a dotací ČR*. 1. vyd. Praha: UniCredit Bank Czech Republic, a. s. 2008. 116s. ISBN 978-80-254-1856-7
12. PEŠEK, J., PAVLÍKOVÁ, J. *Naše zdravotnictví a lékárenství v EU*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s. 2005. 152s. ISBN 80-247-1392-6
13. MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Brno: Barrister and Principal. 2009. 214s. ISBN 978-80-87029-56-5
14. POTLUKA, O. *Strukturální fondy Evropské unie*. 1. vyd. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s. 2003. 198s. ISBN 80-86684-02-4

Seznam použitých zkratk

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
CBA	Analýza nákladů a přínosů
ČR	Česká republika
EIA	Environmental Impact Assessment – posuzování vlivů na životní prostředí
ECU	European Currency Unit
EHS	Evropské hospodářské společenství
ERDF	European Regional development fund
ES	Evropské společenství
ESF	European social fund
ESPON	Monitorovací síť pro evropské územní plánování
FIFG	Finanční nástroj na podporu rybolovu
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
IOP	Integrovaný operační program
ISPA	Nástroj předvstupních strukturálních politik
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NUTS	Územní statistické jednotky
OP	Operační program
OPŽP	Operační program životní prostředí
ROP	Regionální operační program
RR	Regionální rada
ŘO	Řídící orgán
SF	Strukturální fondy
SFŽP	Státní fond životního prostředí

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevydělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
Rostislav Uhlíř

Adresa trvalého pobytu studenta:
Zelená 28/3062, Ostrava 1, 70200